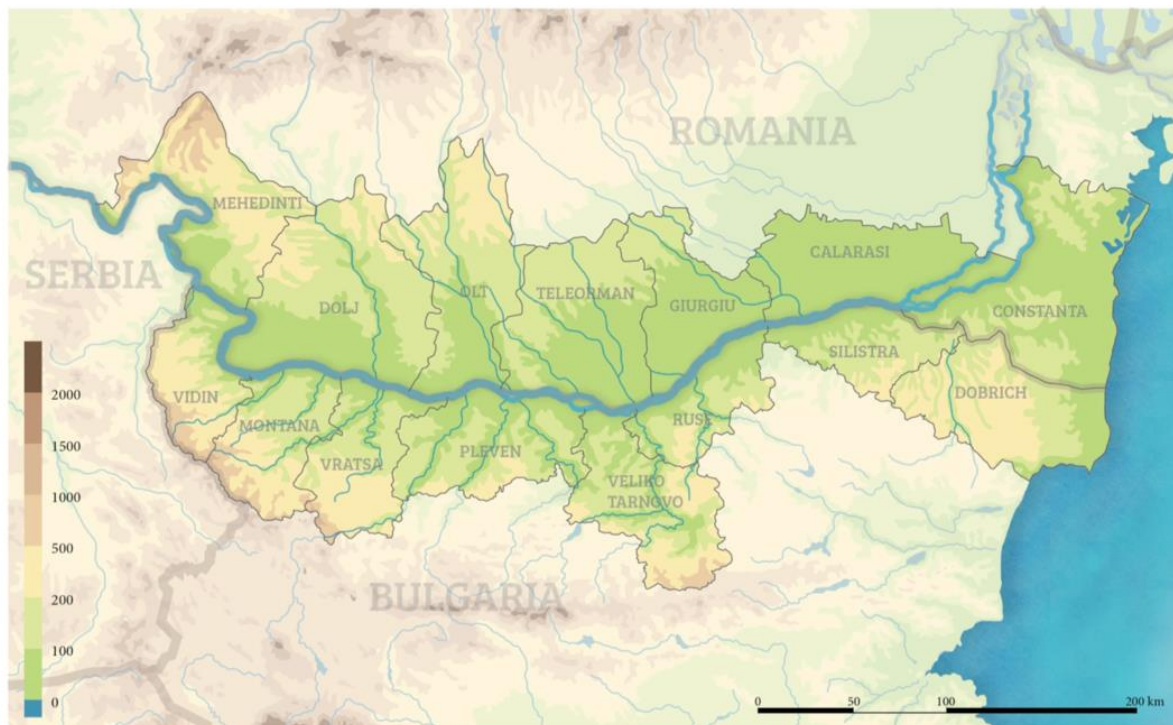


# Programul Interreg VI-A România-Bulgaria

## Versiune finală



*Octombrie 2022*  
*Aprobat de JWG*

## Cuprins

1. Strategia comună a programului: principalele provocări de dezvoltare și politici publice .....	5
1.1. Zona programului (nu este necesar pentru Programul Interreg C) .....	5
Referință: articolul 17(3)(a), articolul 17(9)(a).....	5
.....	5
1.2. Principalele Provocări compune: Rezumatul principalelor provocări comune, luând în considerare disparitățile economice, sociale și teritoriale, precum și inegalitățile, nevoile comune de investiții, complementaritatea și sinergiile cu alte programe și instrumente de finanțare, lecțiile învățate din experiența anterioară, strategiile macroregionale și strategiile bazinului maritim, în care zona vizată de program este acoperită de una sau mai multe strategii. ....	5
Referințe: Articolul 17(3)(b), Articolul 17(9) (b).....	5
1.2.1. Provocările comune și strategia programului .....	5
1.2.2. Complementarități și sinergii cu alte forme de sprijin .....	13
1.2.2. Noul Bauhaus European și alte probleme orizontale.....	14
1.2.4. Lecții învățate din experiența trecută .....	16
1.2.5. Coordonarea cu strategiile macroregionale .....	17
2. Priorități.....	28
2.1. Prioritate: P1 - O regiune bine conectată .....	28
2.1.1. Obiectiv specific: RSO3.2. Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și la mobilitatea transfrontalieră .....	28
2.2. Prioritate: P2 - O regiune mai ecologică .....	41
2.2.1. Obiectiv specific: RSO2.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre, ținând seama de abordările ecosistemice.....	41
2.2.1. Obiectiv specific: RSO2.7. Îmbunătățirea protecției și a conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii ecologice, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	55
2.3. Prioritate: P3 - O regiune educată .....	68
2.3.1. Obiectiv specific: RSO4.2. Îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online .....	68
2.4. Prioritate: P4 - O regiune integrată .....	79
2.4.1. Obiectiv specific: RSO5.2. Promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității, în alte zone decât zonele urbane .....	79
3. Plan de finanțare.....	94
3.1. Credite financiare pe exercițiu .....	94
Tabelul 7.....	94
3.2.Total credite financiare pe fond și cofinanțare națională .....	95
Tabelul 8.....	95
4. Acțiuni întreprinse pentru a implica partenerii relevanți ai programului în procesul de preparare a programului Interreg și rolul acestor parteneri în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea .....	96

5. Abordarea comunicării și a vizibilității programului Interreg (obiectivele, publicul țintă, canalele de comunicare, inclusiv mijloacele de comunicare socială, după caz, bugetul planificat și indicatorii relevanți pentru monitorizare și evaluare) .....	100
6. Indicarea sprijinului acordat proiectelor la scară mică, inclusiv proiectelor mici din cadrul fondurilor pentru proiecte mici.....	103
7. Dispoziții de punere în aplicare.....	104
7.1. Autoritățile programului.....	104
Tabelul 9.....	104
7.2. Procedura de înființare a Secretariatului Comun .....	105
7.3. Repartizarea pasivelor între statele membre participante și, după caz, între țările terțe sau țările partenere și țările terțe și OCT, în cazul corecțiilor financiare impuse de autoritatea de management sau de Comisie.....	107
8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțării care nu este legată de costuri .....	109
Tabelul 10: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțării care nu este legată de costuri .....	109
Appendix 3. Lista operațiunilor planificate de importanță strategică cu un calendar - articolul 17(3)	

**ANEXĂ**  
**MODEL PENTRU PROGRAME INTERREG<sup>1</sup>**

<b>CCI</b>	[15 caractere]
<b>Titlu</b>	Programul Interreg VI-A România-Bulgaria
<b>Versiune</b>	Draft 0
<b>Primul an</b>	2021
<b>Ultimul an</b>	2027
<b>Eligibil din</b>	01.01.2021
<b>Eligibil până la</b>	31.12.2029
<b>Numărul deciziei Comisiei</b>	
<b>Data deciziei Comisiei</b>	
<b>Numărul deciziei care modifică programul</b>	
<b>Data intrării în vigoare a deciziei care modifică programul</b>	
<b>Regiunile NUTS acoperite de program</b>	<p>Bulgaria</p> <p>BG311 - Видин (Vidin)</p> <p>BG312 - Монтана (Montana)</p> <p>BG313 - Враца (Vratsa)</p> <p>BG314 - Плевен (Pleven)</p> <p>BG321 - Велико Търново (Veliko Tarnovo)</p> <p>BG323 - Русе (Ruse)</p> <p>BG325 - Силистра (Silistra)</p> <p>BG332 - Добрич (Dobrich)</p> <p>România</p> <p>RO223 - Constanța</p> <p>RO312 - Călărași</p> <p>RO314 - Giurgiu</p> <p>RO317 - Teleorman</p> <p>RO411 - Dolj</p> <p>RO413 - Mehedinți</p> <p>RO414 - Olt</p>
<b>Componenta</b>	A

<sup>1</sup> Fără a cauza prejudiciu aliniierilor pe viitor în legătură cu rezultatul negocierilor interinstituționale ale Regulamentului privind dispozițiile comune și la reglementările specifice fondurilor. Alinierea la programele externe Interreg vor urma.

## 1. Strategia comună a programului: principalele provocări de dezvoltare și politici publice

### 1.1. Zona programului (nu este necesar pentru Programul Interreg C)

Referință: articolul 17(3)(a), articolul 17(9)(a)

Programul Interreg VI-A România-Bulgaria (Programul RO-BG) se întinde pe șapte județe din partea de sud a României (Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași și Constanța) și opt districte din partea de nord a Bulgariei (Vidin, Vratsa, Montana, Veliko Tarnovo, Pleven, Ruse, Dobrich și Silistra). Toate cele 15 regiuni NUTS3 sunt situate de-a lungul celor 630 km de frontieră româno-bulgară.

Aria programului (harta din anexa 1) acoperă un teritoriu de 69.285 km pătrați, însumând 19,8% din cele două țări, cu aproximativ două treimi în România și o treime în Bulgaria. De asemenea, este căminul a aproximativ 4,20 milioane de locuitori (1,35 milioane în Bulgaria și 2,85 milioane în România). Principalul element geografic, care modelează întregul peisaj, este fluviul Dunărea, care se desfășoară de-a lungul a 470 km de graniță de la vest la est. Doar două județe, Dobrich (BG) și Constanța (RO) sunt conectate pe uscat, în est.

Teritoriul este predominant rural, iar suprafețe mari de teren sunt utilizate pentru agricultură. Există, de asemenea, suprafețe însemnate, acoperite de păduri și corpuri de apă, în mare parte afluenți ai Dunării. Zona mai cuprinde multe situri naturale de pe ambele părți ale frontierei cu o biodiversitate bogată (multe situri Natura 2000 și Ramsar).

Din perspectivă socio-economică, zona transfrontalieră este unul dintre cele mai puțin dezvoltate teritorii din UE. Toate regiunile înregistrează întârzieri, comparativ cu vecinii lor din țară și din UE și se confruntă cu disparități semnificative, constante în timp. Nivelul general scăzut al dezvoltării economice influențează în mod negativ mediul de afaceri și încurajează emigrarea, fapt care împiedică regiunea să își atingă potențialul. Hotarul dur al Dunării cauzează o diviziune Nord-Sud, în ceea ce privește accesibilitatea fizică și conectivitatea, în timp ce limbile diferite și barierele administrative, se adaugă provocărilor structurale care afectează zona transfrontalieră.

- 1.2. Principalele Provocări constau în: Rezumatul principalelor provocări comune, luând în considerare disparitățile economice, sociale și teritoriale, precum și inegalitățile, nevoile comune de investiții, complementaritatea și sinergiile cu alte programe și instrumente de finanțare, lecțiile învățate din experiența anterioară, strategiile macroregionale și strategiile bazinului maritim, în care zona vizată de program este acoperită de una sau mai multe strategii.

Referințe: Articolul 17(3)(b), Articolul 17(9) (b)

#### 1.2.1. Provocările comune și strategia programului

Având la bază provocările principale de dezvoltare identificate la nivelul regiunii, ținând cont de lecțiile învățate din implementarea celor două programe anterioare în zonă și luând în considerare celelalte forme de sprijin disponibile, precum și cadrul strategic relevant pentru zonă, au fost identificate următoarele nevoi de investiții comune:

#### **Economia regională**

**În ciuda evoluției economice pozitive, zona transfrontalieră RO-BG se situează printre cele mai puțin dezvoltate teritorii din UE și se confruntă cu disparități economice semnificative între malurile de nord și de sud ale Dunării. Conform datelor Eurostat din 2017, patru din cele șase regiuni NUTS2 care acoperă zona transfrontalieră sunt în primele zece cele mai sărace la nivelul UE. Comparativ cu omologii lor români, districtele bulgare au avut rate de creștere a PIB mai scăzute de-a lungul timpului, contribuind**

cu doar 24% la PIB-ul total al zonei și având un PIB mediu pe cap de locuitor de cca. 4600 euro, 70% din cel al omologilor lor români.

**Disparitățile de dezvoltare se manifestă și între diferitele teritorii, de fiecare parte a frontierei.** În general, disparitățile intraregionale par a fi mai pronunțate pe partea românească a frontierei. Constanța și Dolj contribuie cu 45% din întregul PIB al zonei transfrontaliere și cu 60% la PIB-ul părții române (PSC, calcul din milioane, date din 2017). De partea bulgară, Ruse, Veliko Tarnovo, Vratsa și Pleven au performanțe mai bune decât restul districtelor, dar mai slabe decât omologii lor români. Silistra și Vidin mențin un nivel scăzut îngrijorător de dezvoltare economică, cu un nivel de PIB sub 20% din media zonei transfrontaliere.

**Deficiențe structurale semnificative împiedică nivelul de competitivitate în general.** Conform Indicelui competitivității regionale al UE și precum este evidențiat în documentele de orientare privind frontierele (BOP), atât regiunile bulgare, cât și cele românești de-a lungul frontierei dunărene sunt printre regiunile cu randamentele cele mai scăzute din UE. Competitivitatea lor în ansamblu este îngreunată de deficiențe structurale semnificative, care provin fie din deficiențe la nivel național (cum ar fi cazul unor indicatori precum „calitatea instituțiilor”, „educație” sau „sănătate”), fie la nivel regional (cum ar fi infrastructura slab dezvoltată).

**Pe ambele părți ale frontierei, activitatea economică este afectată de provocări de lungă durată legate de productivitate și specializare.** Potrivit Institutelor Naționale de Statistică din România și Bulgaria, numărul întreprinderilor a crescut în zona transfrontalieră cu 6,1% din 2013, mai mult pe partea românească (9,1%)[1], decât în regiunile bulgare (3,2%) [2]. Cu toate acestea, densitatea IMM-urilor este încă mult sub media UE. Nivelul limitat de coordonare între instituțiile naționale și regionale în ceea ce privește sprijinul pentru inovare și antreprenoriat și problemele suplimentare de pe piața muncii, cum ar fi migrația forței de muncă înalt calificate și accesibilitatea redusă, reprezintă o serie de provocări pentru IMM-urile din regiune. Industria, serviciile și comerțul sunt concentrate în câteva centre, în special în România și în partea de est a zonei. Lipsa inovației și nivelul scăzut de digitalizare a întreprinderilor le împiedică să răspundă eficient la cererea clienților și să se alinieze la eforturile globale de protecție a mediului.

**Întreprinderile sunt situate în principal în partea de est a teritoriului și în județele mai dezvoltate.** Sunt aprox. 120 de mii de companii active în zona transfrontalieră, distribuite relativ uniform pe ambele părți ale frontierei. Acestea reprezintă 11% din totalul companiilor active din România și 14,5% din totalul celor din Bulgaria. În comparație cu cele din restul teritoriului, IMM-urile din zona transfrontalieră se confruntă cu provocări în ceea ce privește accesibilitatea mai redusă, dependența ridicată de un număr limitat de sectoare și un ecosistem de inovație și antreprenoriat relativ imatur. În general, acestea depind de orașele învecinate pentru furnizarea de servicii generale și se confruntă cu un context legislativ și administrativ mai degrabă nefavorabil[3].

**Cooperarea transfrontalieră insuficientă împiedică regiunea în a-și atinge potențialul.** Estimările indică faptul că barierele juridice și administrative care împiedică cooperarea transfrontalieră reduc PIB-ul regional cu aprox. 3,5% și ocuparea forței de muncă cu 6-8%. Cele mai multe dintre acestea sunt cauzate de utilizarea ineficientă a economiilor de aglomerație, a capitalului de încredere și a capacității de producție[4].

**În ansamblu, există aproape 1 milion de angajați în zona transfrontalieră, majoritatea aparținând sectoarelor tradiționale, în care cerințele legate de abilități tehnologice și de educație sunt mai scăzute.** În linii mari, agricultura angrenează cea mai mică pondere de angajați, însă importanța sa a crescut ușor de la 5,2% în 2012 la 5,8% în 2017. Sectorul industrial și-a redus treptat numărul de angajați, totuși rămâne mai mare decât media UE28 de 15,3% (conf. date din 2016). Pe partea bulgară a frontierei, sectorul industrial prezintă o ușoară creștere a ocupării forței de muncă, indicând un potențial de atragere a investițiilor pentru modernizare și inovare[5]. În zona transfrontalieră atât în România, cât și în Bulgaria, industria este strâns legată de producția și distribuția de energie electrică, precum în Dolj și Ruse, respectiv de industria petrolieră și chimică, în Constanța, Ruse și Olt. Ruse are două zone industriale care conțin un parc de afaceri și logistică, dar dacă urmărim orașul său pereche Giurgiu, observăm că dezvoltarea acestuia este limitată. Sectorul serviciilor contribuie cu mai mult de 40% la numărul total de angajați, în timp ce alte sectoare economice, cum ar fi comerțul cu amănuntul și construcțiile, reprezintă aproximativ 26-27% din acesta.

**Turismul ar putea reprezenta o sursă pentru diversificarea economică în întreaga zonă transfrontalieră, având un bogat patrimoniu natural și cultural, dar potențialul său rămâne neexploatat.** Cele două părți ale regiunii de frontieră împărtășesc un patrimoniu istoric și cultural comun

semnificativ - de exemplu, vestigii din epoca romană, situri religioase, tradiții. Coasta Mării Negre este o destinație turistică populară, în ciuda faptului că sezonul turistic este limitat. Există numeroase atracții de-a lungul Dunării, inclusiv fluviul în sine.

**Cu toate acestea, turismul și patrimoniul nu sunt exploatate la întregul lor potențial.** Această situație este generată de o varietate de factori, cum ar fi: calitatea slabă a infrastructurii turistice (facilități conexe), degradarea și poluarea siturilor (în cazul siturilor naturale), accesibilitate limitată și infrastructură de transport slab dezvoltată, lipsa serviciilor de sprijin și promovarea inefficientă, precum și lipsa forței de muncă (muncitori calificați). Oferta turistică nu este coordonată la nivel transfrontalier.

**Conectivitatea fizică scăzută împiedică întreprinderile locale să intre pe potențialele piețe transfrontaliere și să profite de avantajele participării la ecosistemele de afaceri transfrontaliere.** Pentru cea mai mare parte a zonei, bariera fizică impusă de Dunăre este cel mai important factor care împiedică operațiunile întreprinderilor de peste graniță[6]. În timp ce digitalizarea poate fi o modalitate alternativă de a reduce virtual obstacolul fizic cauzat de fluviu, este esențială mobilitatea fizică pentru ca întreprinderile mici locale să ajungă pe noi piețe și să atragă noi clienți.

### Principalele nevoi de investiții

- *Un acces mai bun la oportunități de finanțare pentru IMM-uri, pe tot parcursul dezvoltării afacerii, pentru a le permite să crească, să prospere și să se extindă la nivel internațional; sprijinul pentru tranziția către sustenabilitate și digitalizare este deosebit de important, pentru a spori competitivitatea acestora și a le ajuta să-și acceseze potențialul neexploatat de dezvoltare;*
- *Conectivitatea digitală trebuie îmbunătățită pentru a sprijini investițiile în revitalizarea economică a regiunii, pentru a compensa lipsa de conectivitate fizică și pentru a ajuta IMM-urile să adopte comerțul electronic ca o modalitate de a ajunge pe noi piețe. Sunt de asemenea încurajate soluțiile electronice comune;*
- *Investițiile în lanțul valoric al turismului ar putea contribui, de asemenea, la revitalizarea economică și ar putea crește atractivitatea regiunii ca destinație de turism ecologic/patrimoniu cultural. Sectoarele asociate, cum ar fi sectorul agroalimentar și industriile creative ar putea, de asemenea, să sprijine diversificarea economiei locale;*
- *Infrastructură de transport mai sigură și mai ecologică ar fi, de asemenea, un beneficiu pentru economia locală, aducând mai mulți vizitatori în regiune. Acest lucru ar spori, totodată, mobilitatea locală și regională, îmbunătățind accesul IMM-urilor la piețe transfrontaliere, cunoaștere și sprijin.*

### Conectivitate

**Ambele maluri ale Dunării se caracterizează printr-o direcție puternică Est-Vest a fluxurilor și dezvoltării așezărilor.** În ultimii ani, legăturile Nord-Sud și-au pierdut statutul de prioritate, deoarece investițiile s-au concentrat pe finalizarea segmentelor rutiere și feroviare ale coridoarelor Rin-Dunăre și Orient Est-Mediteranean. Prin urmare, teritoriul transfrontalier este încă deconectat de principalele rețele de transport ale UE, iar Dunărea rămâne singura legătură viabilă și continuă cu Europa Centrală.

**„Granița dură” dintre cele două țări (non-Schengen) și numărul redus de treceri de frontieră îngreunează considerabil mobilitatea peste graniță.** Diverse coridoare naționale de transport sunt redirecționate către puținele puncte de trecere ale frontierei disponibile în prezent, fiind doar două poduri care traversează Dunărea la o distanță de 470 km (Giurgiu - Ruse și Calafat - Vidin). Cea mai importantă trecere a frontierei pentru mărfuri rămâne Podul Giurgiu-Ruse, în timp ce Podul Vidin- Calafat și trecerea Vama Veche-Durankulak sunt conexiuni secundare. Trecerea frontierei terestre în partea de est oferă cele mai bune condiții în ceea ce privește conectivitatea transfrontalieră[7]. În plus, un studiu de fezabilitate elaborat în cadrul proiectului SPATIAL a analizat posibilitatea construirii de noi poduri în Călărași-Silistra, Giurgiu-Ruse, Bechet-Oreahovo și Turnu Magurele - Nicopol. În anul 2019 a fost semnat de asemenea un memorandum de înțelegere între cele două ministere ale transporturilor pentru analiza unei posibile locații a celui de-al treilea pod în vederea pregătirii studiului de fezabilitate[8].

**Transportul de mărfuri și pasageri pe Dunăre este sub potențial.** Cantitatea de marfă transportată pe diferite secțiuni ale Dunării este de 10 ori mai mică decât cea transportată pe cele mai performante căi navigabile interioare din Europa. Principalele provocări care reduc performanța transportului pe apă sunt

legate de adâncimea superficială a râului și capacitatea limitată a porturilor (inclusiv conexiunile lor către interiorul țărilor).

**Calitatea drumurilor a crescut foarte mult în ultimii ani (în special pe partea bulgară), dar densitatea acestora este încă sub media UE infrastructura nu este eficientă în sprijinirea porturilor sau a punctelor de trecere a frontierei pe apă.** Autostrăzile încă lipsesc, singurul segment din zona transfrontalieră fiind autostrada A2 dintre Constanța și București.

**Porturile de pe ambele părți nu au o infrastructură de transport eficientă pentru a asigura un flux mai puternic către interiorul țărilor.** Silistra sau Lom nu au variante ocolitoare, ceea ce îngreunează intrarea și ieșirea mărfurilor din porturi. Cu excepția Constanței, niciunul dintre porturile de-a lungul Dunării nu este deservit de o autostradă; unele sunt legate de căi ferate, care sunt în mare parte degradate. Cele mai dezvoltate porturi dunărene în ceea ce privește manevrarea mărfurilor se află în continuare pe partea românească și sunt conectate la orașe mai mari.

**Niciunul dintre cele două segmente de coridor Eurovelo care trec prin România și Bulgaria nu sunt dezvoltate sau cel puțin, semnalizate.** Cea mai mare parte a rutei Eurovelo 6 este finalizată sau cel puțin semnalizată în întreaga Europă, dar segmentele Eurovelo 13 și Eurovelo 6 între România și Bulgaria încă nu sunt dezvoltate. Finalizarea acestora ar asigura o rută completă de ciclism de 3.653 km, conectând atracții turistice importante din Europa. Acest lucru ar putea spori foarte mult activitatea turistică, ar consolida economia locală, oferind în același timp un coridor de transport durabil între așezările de-a lungul Dunării.

**Transportul feroviar este subdezvoltat și sub-utilizat.** Singura cale ferată de mare viteză (până la 160 km/h) se află în România, între Constanța și București. Partea bulgară prezintă lacune în ceea ce privește transportul feroviar de mare viteză, dar are majoritatea infrastructurii feroviare electrificate. Acest teritoriu este deservit de patru linii importante care leagă Varna de Sofia, dar continuă și către punctele importante de trecere a frontierei de la Ruse și Vidin. Din păcate, acest lucru nu se aplică și pentru căile ferate românești, majoritatea liniilor ferate care circulă spre Dunăre sunt fundături și nu sunt electrificate. Prin urmare, rolul infrastructurii feroviare rămâne predominant la nivel local.

**În prezent, nu există un sistem intermodal concret și funcțional de transport în zonă.** Singura facilitate multimodală identificabilă se află în Portul Constanța, în România. Unul dintre principalele impedimente pentru realizarea intramodalității în regiune este faptul că infrastructura feroviară asociată porturilor este fie inoperabilă, fie nu are legături directe cu infrastructura de transport pe apă. Prin urmare, este necesară o mai bună optimizare a infrastructurii existente, precum și îmbunătățirea conexiunilor către interior a porturilor din zonă.

**Cu toate acestea, amplasarea celor două țări, precum și datele privind mijloacele de transport utilizate pentru transportul de mărfuri arată un potențial ridicat de dezvoltare a intermodalității în regiunea transfrontalieră[9].** Dezvoltarea este necesară, căile navigabile interioare fiind principala cale de transport între estul și vestul Europei, prin coridorul TEN-T Rin-Dunăre. Din acest punct de vedere, mai multe orașe de-a lungul frontierei sunt puncte cheie pentru sistemul de transport intermodal al regiunii transfrontaliere: Ruse, Vidin și Gorna Oriahovitsa în Bulgaria, respectiv Constanța, Calafat și Giurgiu (transport comercial), Corabia, Turnu Măgurele, Oltenița, Călărași (transport turistic) în România.

**Lipsa de conectivitate și a rețelei de așezări mai puțin densă reprezintă două dintre motivele pentru care populația de-a lungul Dunării în zona transfrontalieră are acces limitat la serviciile de interes general (SIG).** Din aceste cauze, majoritatea județelor și districtelor de pe teritoriul transfrontalier sunt considerate „periferii interioare” din punct de vedere al accesibilității (accesul la servicii de interes general și la centre urbane), teritorii care se confruntă cu provocări specifice. Singura excepție este sistemul urban transfrontalier Giurgiu și Ruse și coasta Mării Negre.

**În ceea ce privește conectivitatea digitală, niciuna dintre cele două țări nu a reușit să atingă o acoperire a conexiunii de internet broadband de 100%.** Silistra este singurul district care a reușit să atingă acest obiectiv, în timp ce alte districte rămân cu acoperire între 70 și 75%. Pe de altă parte, România se află printre puținele țări care au avut peste 45% din gospodăriile cu un abonament la broadband ultrarapid (peste 100 Mbps). În timp ce acoperirea fixă broadband ar trebui să fie încă puțin sub țintele pentru 2020, broadbandul ultrarapid în mare parte accesibil în marile orașe, avansează rapid. Zonele rurale, cu o densitate scăzută a populației, încă se confruntă cu probleme în ceea ce privește acoperirea broadband. Investițiile într-o conectivitate mai bună, mai fiabilă și mai rapidă ar contribui la atragerea



companiilor cu valoare adăugată mai mare și sunt o premisă obligatorie pentru îmbunătățirea nivelului de digitalizare.

### **Principalele nevoi de investiții**

*Întrucât fluviul Dunărea acționează în continuare ca o barieră importantă în ceea ce privește conectivitatea teritorială transfrontalieră, principalele nevoi de investiții sunt legate de densitatea și calitatea insuficiente a infrastructurii de transport, pe șosea, cale ferată, apă sau alte tipuri de transport.*

*Este necesară o abordare strategică coerentă pentru a maximiza valoarea adăugată a investițiilor și pentru a asigura beneficii pentru întreaga zonă transfrontalieră. Investițiile comune ar trebui să aibă ca scop îmbunătățirea accesului și a mobilității, contribuind la obiectivele UE ale Pactului verde și încurajând trecerea către moduri de transport mai durabile.*

*În acest scop, sunt necesare investiții pentru:*

- *Dezvoltarea în continuare a rutei Eurovelo 6 în regiunea transfrontalieră, care ar continua să stimuleze activitățile turistice, consolidarea economiei locale și ar oferi, totodată, un coridor de transport durabil între așezările de-a lungul Dunării;*
- *Îmbunătățirea siguranței și a condițiilor de navigare pe Dunăre și Marea Neagră, prin reducerea blocajelor și dezvoltarea și implementarea de strategii coordonate în comun și măsuri integrate; îmbunătățirea performanței transportului pe Dunăre, prin creșterea adâncimii fluviului, a capacității porturilor și a siguranței transportului.*
- *Îmbunătățirea performanței transportului feroviar transfrontalier, prin modernizarea și extinderea infrastructurii feroviare și prin modernizarea, reconstrucția și construcția de stații și gări feroviare;*
- *Îmbunătățirea conexiunilor slabe către interiorul țărilor cu porturile (feroviare și rutiere), prin modernizarea și extinderea drumurilor și liniilor ferate secundare care deservește porturile și punctele de trecere a frontierei pe apă;*
- *Identificarea și adresarea blocajelor și sprijinirea procesului de pregătire pentru îmbunătățirea în continuare a conectivității la frontieră, inclusiv prin construcția de noi poduri care traversează Dunărea, extinderea și modernizarea infrastructurii feroviare, îmbunătățirea transportului cu feribotul etc.*
- *Adresarea conexiunilor lipsă din infrastructura rutieră și feroviară de peste graniță și lipsa de conectivitate între așezări mai puțin dense și orașe/localități.*
- *Dezvoltarea intermodalității transporturilor prin implementarea de terminale sau noduri de transfer intermodal în puncte cheie de-a lungul Dunării.*

### **Schimbările climatice și protecția mediului**

**Zona cuprinde mai multe parcuri naturale și arii protejate, precum și trei rezervații naționale ale biosferei, cu un potențial important de exploatare turistică.** Acestea sunt situate în partea de sud a Rezervației Biosferei Delta Dunării - zonă marină (situată în zona PI (Programului Interreg), cu o suprafață totală de 32,5 ha în România și Rezervațiile Biosferei Chuprene și Srebarna (sit Ramsar) în Bulgaria, acoperind o suprafață totală de 2,3 ha. Zonele Natura 2000 acoperă o suprafață de 2,21 milioane ha, din care 46,7% în România și 53,3% în Bulgaria. Constanța este de departe județul cu cele mai multe situri Natura 2000 din zonă (38), în special datorită biodiversității ridicate din apropierea Deltei Dunării și a zonei de coastă.

**Întreaga zonă PI este considerată vulnerabilă la schimbările climatice.** Odată cu creșterea temperaturilor medii anuale, regiunea s-a confruntat cu diverse evenimente meteorologice extreme, în principal tornade, vânturi puternice, grindină puternică și ploi abundente, precum și secete mai severe, care sunt atipice pentru această zonă. Zona românească este mai expusă, în special județul Constanța, în cazul tornadelor. În plus, eroziunea, împreună cu furtunile și secarea râurilor în zonele de coastă joase, sunt principalii factori care declanșează riscul de inundații de coastă. Eroziunea coastei reprezintă o amenințare nu numai pentru gospodării sau activități economice, ci și pentru biodiversitate. Secetele vor avea consecințe grave în sectorul agricol și vor duce la deșertificare.

**Întreaga zonă transfrontalieră se confruntă cu provocări semnificative în ceea ce privește menținerea și protejarea calității mediului și atenuarea efectelor negative ale activităților umane.** Zonele protejate, inclusiv siturile Natura 2000, sunt expuse la riscuri mari din cauza tăierilor ilegale, a turismului, a construcțiilor și a vânătorii ilegale. Defrișarea este o provocare majoră pe ambele părți ale frontierei. Aceste probleme sunt agravate de probleme administrative, cum ar fi lipsa planurilor

de management. Ar trebui depuse eforturi în mod special către siturile Natura 2000 și conflictele existente în zone, în special cu privire la desemnarea mai multor situri Natura 2000, la implementarea planurilor de gestionare viabile și la găsirea celor mai bune modalități de oprire a exploatării forestiere și a distrugerii.

**Principalele riscuri naturale prezente în zona PI (Programul Interreg) sunt inundațiile, cutremurele și alunecările de teren.** Toate localitățile din zona inundabilă a Dunării sunt expuse, fiind în zona de incidență a inundațiilor. În afara zonei inundabile a Dunării, cele mai mari zone afectate de riscul de inundații în Mehedinți, Giurgiu și Constanța (România), respectiv Montana, Veliko Tarnovo și Pleven (Bulgaria). Zona seismică Vrancea are o influență predominantă asupra sectorului românesc. Aceasta se resimte și în nordul sectorului bulgar (Dobrogea, Veliko Tarnovo și Capul Shabla-Kaliakra). Coasta Mării Negre (lângă Capul Kaliakra) și regiunea Veliko Tarnovo reprezintă zone cu activitate seismică relativ intensă. Județele Dolj, Constanța, Pleven și Dobrich prezintă cel mai mare risc de alunecări de teren.

**Zona PI (Programul Interreg) are, de asemenea, o serie de situri expuse riscurilor tehnologice.** Acestea pun o presiune semnificativă asupra controlului inundațiilor și măsurilor de protecție necesare pentru a evita accidentele majore cu consecințe grave asupra zonelor urbanizate. Aceste situri sunt situate în Craiova-Slatina, Giurgiu-Ruse, Silistra-Călărași-Tămădău Mare și Mangalia-Constanța-Năvodari și sunt fie legate de activitățile portuare, fie sunt dezvoltate pe fostele situri industriale comuniste și utilizează proximitatea resurselor de apă pentru activitatea lor. O situație specială o reprezintă locațiile obiectivelor în așezări în zonele cu risc la inundații precum: satul Bâcu din județul Giurgiu, comunele Isalnița și Podari din județul Dolj, Kozloduy din districtul Vratsa, localitatea Svishtov din districtul Veliko Tarnovo. Două infrastructuri industriale majore din zonă prezintă un nivel ridicat de risc - Centrala Nucleară Kozloduy și Centrala Nucleară Cernavodă.

**Gestionarea deșeurilor este încă foarte scăzută, în comparație cu obiectivele UE.** Județele cu cea mai mare producție de deșeuri în 2017 sunt Constanța, Ruse și Dolj, având, de asemenea, cea mai mică rată de reciclare (sub 3%), în timp ce cea mai mare rată de reciclare a fost înregistrată în județul Olt (13,79%), care este încă scăzută având în vedere obiectivul european de 50% stabilit pentru anul 2020. În plus, obiectivul european a fost revizuit recent pentru a include noi ținte mai ambițioase: 55% până în 2025, 60% până în 2030 și 65% până în 2035. Multe județe/districte nu raportează reciclare deloc (de exemplu, Vidin, Silistra, Călărași și Giurgiu). În acest context, economia circulară este grav subdezvoltată.

#### **Principalele nevoi de investiții**

- *Întrucât ambele părți ale frontierei împărtășesc peisaje naturale similare, profiluri socio-economice comune și provocări de același fel, investițiile sunt necesare pentru planificarea și implementarea sistemelor și instrumentelor comune pentru monitorizarea calității mediului și a amplitudinii activităților umane, promovarea mecanismelor comune de coordonare și inițiativă, dezvoltarea de strategii și sisteme comune de gestionare a riscurilor, precum și implementarea de acțiuni inovatoare transfrontaliere în scopuri de prevenție.*
- *În plus, sunt necesare investiții "hard" pentru a reduce vulnerabilitatea ridicată a regiunii transfrontaliere la riscuri naturale sau legate de activitățile umane, în special prin acțiuni integrate.*
- *Sunt necesare eforturi semnificative pentru reducerea efectelor negative ale activităților umane, prin investiții "hard" și "soft" pentru adaptarea la schimbările climatice, economia verde și infrastructura verde și albastră. O atenție deosebită trebuie acordată zonelor în care riscurile naturale și industriale se suprapun.*
- *Biodiversitatea bogată a zonei ar putea contribui la dezvoltarea în continuare a activităților economice durabile și ecologice, care pot contribui la ocuparea forței de muncă și dezvoltare locală. Există un potențial mare neexploatat pentru economia locală care trebuie exploatată mai mult, dar în cadrul unor standarde stricte de protecție a mediului, inclusiv în sectorul turistic.*
- *Extinderea rețelelor transfrontaliere existente și dezvoltarea de noi rețele sunt necesare pentru a sprijini adoptarea unor abordări comune, pentru creșterea gradului de conștientizare și a promovarea soluțiilor de succes. Sunt necesare, de asemenea, eforturi suplimentare pentru promovarea educației, dezvoltarea gradului de conștientizare și implicare a oamenilor, întreprinderilor și administrațiilor în ceea ce privește restaurarea și protejarea mediului.*

#### **Capital uman**

Zona PI (Programul Interreg) are, în general, o densitate scăzută a populației care afectează dezvoltarea economică și descurajează investițiile. Emigrarea, îmbătrânirea populației și ratele scăzute ale natalității au condus la o scădere constantă a populației și la epuizarea resurselor de muncă. Districtele Vidin și Montana au înregistrat unele dintre cele mai mari valori ale scăderii populației din Europa, cu multe zone care se transformă în așa-numitele „orașe fantomă”. Depopularea rurală înregistrează niveluri alarmante în întreaga zonă. Acest lucru a condus la epuizarea resurselor de muncă, fiind vizibil în întreg teritoriul, dar fiind cel mai acut în județele Teleorman (-17%), Călărași (-15,6%) și Giurgiu (-13,2%).

**Actuala forță de muncă nu beneficiază de oportunități de angajare adecvate.** Ca atare, fiecare dintre cele două părți ale zonei transfrontaliere deține peste 21% (în cazul României) și peste 30% (în cazul Bulgariei) din totalul populației șomere din țara respectivă. Potrivit Institutului Național de Statistică din România și Bulgaria, cea mai mare rată a șomajului se regăsește la Vidin, unde rata de șomaj reprezenta 19,7% din populația activă. În ansamblu, zona transfrontalieră are o rată a șomajului de 6,7% în 2018, în scădere de la 10,4% în 2013. Mobilitatea slabă și barierele lingvistice împiedică solicitanții locurilor de muncă să acceseze în mod eficient oportunitățile de muncă peste graniță.

**Nivelul de educație al populației din aceste zone este cel mai scăzut din cele două țări.** Rata analfabetismului este îngrijorătoare, în special în zona românească a regiunii transfrontaliere. Conform Recensământului național al populației și locuințelor din 2011, județele de pe primul, al doilea și al patrulea loc ca rată de analfabetism din România se află în regiunea transfrontalieră (Călărași, Giurgiu și Teleorman). În Bulgaria, două dintre districte (Dobrich și Silistra) au rata de analfabetism peste media națională. Aceste două districte sunt rurale, cu un număr mai mare de grupuri vulnerabile, iar acest indicator, în general, este ridicat în acest context.

**În acest context al nivelului scăzut de dezvoltare economică, mai mult de o treime din populația din zona programului este expusă riscului de sărăcie sau excluziune socială.** Situația este deosebit de îngrijorătoare în ceea ce privește riscul sărăciei a persoanelor angajate, fenomen manifestat la scară largă, având în vedere salariile mici din regiune, de până la cinci ori mai mici decât media UE și cu mult sub media națională.

#### **Principalele nevoi de investiții**

*Sunt necesare eforturi pentru îmbunătățirea calității forței de muncă în zona programului RO-BG. Inițiativele sunt necesare pentru reducerea analfabetismului, pentru îmbunătățirea calificării și recalificării forței de muncă din regiune, precum și pentru creșterea mobilității transfrontaliere în educație și muncă.*

- *Inițiative comune care caută să reducă rata analfabetismului funcțional, pentru a sprijini învățarea pe tot parcursul vieții și pentru a promova utilizarea competențelor digitale, astfel încât să ofere resurse de muncă suficiente și adecvate pentru întreprinderi.*
- *Programe, platforme și materiale comune de învățare pentru mobilizarea profesorilor și formatorilor, pentru promovarea inițiativelor de succes, creșterea gradului de conștientizare și încurajarea participării la educație, în special pentru persoanele din zonele îndepărtate și rurale.*

În ceea ce privește disparitățile economice, sociale și teritoriale, PI (Programul Interreg) va aborda diverse grupuri vulnerabile, cu accent pe populația care trăiește în zonele rurale și/sau îndepărtate. Se preconizează, de asemenea, că acțiunile avute în vedere vor produce efecte pozitive pentru populația șomeră, pentru absolvenții recent ai învățământului terțiar, precum și pentru tinerii NEET și persoanele cu handicap. PI (Programul Interreg) va aborda provocările legate de accesul limitat la serviciile de educație și formare cu care se confruntă populația din zonele rurale sau îndepărtate, în OP4. Intervențiile vor viza abordarea provocărilor orizontale cu care se confruntă celelalte grupuri vulnerabile legate de accesul pe piața forței de muncă sau de lipsa unor competențe suficiente sau adecvate. Sprijinind întreprinderile mici, familiale și locale (IMM-uri) din regiune, OP5 va stimula, de asemenea, introducerea grupurilor vulnerabile pe piața forței de muncă, prin încurajarea beneficiarilor să creeze noi locuri de muncă adaptate grupurilor vulnerabile menționate mai sus.

Întrucât activitățile trebuie să fie diversificate și adaptate în continuare în funcție de noile provocări economice și societale, acestea nu pot fi realizate fără investiții adecvate în infrastructură și/sau echipamente și fără abordarea corespunzătoare a lacunelor identificate.

#### **Dezvoltare teritorială integrată**

Regiunea transfrontalieră este în principal rurală, cu câteva centre urbane majore, dintre care cel mai mare este situat mai departe de graniță. Singurul centru urban de pe Dunăre care depășește 100.000 de locuitori este Ruse în Bulgaria, în timp ce restul au mai puțin de 65.000 de locuitori. În ansamblu, cele mai mari aglomerări urbane sunt în Constanța (300.000), Craiova (243.000) și Pleven (107.000). Acestea sunt principalele motoare de dezvoltare ale teritoriului, care au capacitatea de a atrage dezvoltarea socio-economică, influențând în același timp și teritoriile înconjurătoare.

Dunărea este un factor de discontinuitate și un obstacol în calea integrării teritoriale. Podurile și, într-o măsură mai mică, feriboturile, contribuie la mobilitatea nord-sud, în timp ce frontiera terestră îmbunătățește semnificativ conectivitatea. În prezent, doar orașele Ruse și Giurgiu au dezvoltat conexiuni puternice și au format un sistem urban - acesta este, de asemenea, cel mai mare sistem urban transfrontalier din Europa, cu peste 200.000 de locuitori. Cu toate acestea, există alte șase orașe gemene de-a lungul frontierei cu oportunități de interacțiune transfrontalieră posibilă prin mobilitatea forței de muncă, educație comună sau servicii de sprijin a afacerilor: Calafat -Vidin, Bechet-Oryahovo, Turnu Măgurele-Nicopole, Zimnicea-Svishtov, Oltenița-Tutrakan și Călărași-Silistra. În acest sens, ori de câte ori este posibil, programul va încuraja inițiativele între orașele gemene pentru a dezvolta soluții comune care ar putea duce în cele din urmă la viitoare abordări funcționale.

Zona transfrontalieră are dotări și oportunități comune, dar dezvoltarea teritorială integrată rămâne slabă. De la est la vest, România și Bulgaria împart o regiune de coastă, o secțiune de frontieră legată de uscat și o vastă secțiune de frontieră legată de apă. Dunărea este cel mai important reper pentru teritoriu și identitatea locuitorilor săi. Regiunea se mândrește cu un puternic patrimoniu natural, istoric și cultural comun. Integrarea teritorială este însă limitată de conectivitatea slabă. Concurența, mai degrabă decât colaborarea, caracterizează adesea abordarea generală pentru valorificarea potențialului existent, în special în ceea ce privește sectorul turistic. Gestionarea activelor comune, precum Dunărea, este abordată la nivel național.

### Principalele nevoi de investiții

*Investițiile necesare pentru a spori integrarea teritorială în zona transfrontalieră:*

- *Îmbunătățirea conectivității fizice și a mobilității atât pe axele nord-sud, cât și est-vest ale frontierei, ca o condiție prealabilă privind integrarea teritorială;*
- *Promovarea constantă a abordării bazate pe locație/ zonă funcțională a integrării teritoriale în locuri în care accesul este mai puțin problematic, cum ar fi în orașele gemene și coasta Mării Negre, prin dezvoltarea de strategii comune și furnizarea de servicii locale comune;*
- *Sprijinirea implementării unei viziuni de dezvoltare integrată pentru teritoriul transfrontalier, bazându-se pe rețeaua centrelor sale urbane și îmbunătățind interacțiunea la frontieră prin mobilitatea forței de muncă, educație comună, servicii de sprijinire a afacerilor și acces îmbunătățit la finanțare pentru IMM-uri;*
- *Sprijinirea unei abordări comune în diversificarea economiei locale, prin valorificarea bunurilor comune, cum ar fi patrimoniul natural, istoric și cultural. Investițiile în ruta Eurovelo ar putea crește mobilitatea transfrontalieră și ar putea atrage mai mulți vizitatori în regiune. Sprijinul pentru sectorul turistic, precum și pentru sectoarele conexe, cum ar fi industriile creative sau agroalimentare, vor stimula economia locală, vor crea locuri de muncă și vor crește atractivitatea regiunii, consolidând reziliența pe termen lung.*

Strategia de investiții din Program încearcă să consolideze cooperarea în zona transfrontalieră, urmărind să sprijine dezvoltarea economică, socială și teritorială armonioasă a zonei programului. Răspunzând nevoilor teritoriului, Programul oferă investiții pentru îmbunătățirea conectivității regionale, îmbunătățirea protecției mediului, reducerea riscurilor de mediu și sprijinirea adaptării la schimbările climatice, dezvoltarea capitalului uman și consolidarea economiei locale. Recunoscând provocările pe care le reprezintă granița dură a fluviului Dunărea, Programul se bazează pe bogata moștenire culturală pentru a promova colaborarea și a consolida valorile comune.

În sprijinul obiectivelor Pactului verde european, PI (Programul Interreg) RO-BG se străduiește să promoveze și să respecte în mod activ principiul „nu a prejudicia în mod semnificativ” (DNSH).

[1] <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> (INT1010 - Active enterprises, by activity of national economy at level of CANE Rev.2 section, size classes of number of employees, macroregions, development regions and counties)

[2]<https://www.nsi.bg/en/content/12907/%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F/regions-districts-and-municipalities-republic-bulgaria-2013>

[3] ESPON, 2017

[4] EC, Quantification of the effects of legal and administrative border obstacles in land border regions, [https://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docoffic/2014/boosting\\_growth/quantif\\_effect\\_borders\\_obstacles.pdf](https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/boosting_growth/quantif_effect_borders_obstacles.pdf)

[5] Territorial Analysis of the Romania-Bulgaria Cross Border Region, 200618-territorial-analysis-updated.pdf (interregviarobg.eu)

[6] EC, Easing legal and administrative obstacles in EU border regions, 2017, [https://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docgener/studies/pdf/obstacle\\_border/final\\_report.pdf](https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/obstacle_border/final_report.pdf)

[7][https://www.interregobg.eu/images/fisiere/Future%20programme/200618\\_Territorial%20analysis\\_updated.pdf](https://www.interregobg.eu/images/fisiere/Future%20programme/200618_Territorial%20analysis_updated.pdf) A preliminary impact analysis was performed as part of the Pre-feasibility study for “Building a bridge between Romania and Bulgaria”, synthesis available at <http://www.spatial.mdrap.ro/files/Project%20results/Work%20Package%206/Brosura%20Proiect%20pilot%20transport.pdf>

[8] Intermodal CBC (ROBG 2, project financed under Interreg V-A Romania-Bulgaria Programme), Strategy regarding the consolidation of the TEN-T network by improving the capacity of intermodal nodes in the border region of Romania-Bulgaria 2018-2050.

[9] Maritime safety and security & Post 2020, Interact, 21-22 November 2017

Porto, Portugalia, [https://www.interact-eu.net/library?title=Maritime+safety+and+security+%26+Post+2020&field\\_fields\\_of\\_expertise\\_tid=All&field\\_networks\\_tid=All#1679-report-maritime-safety-and-security-post-2020](https://www.interact-eu.net/library?title=Maritime+safety+and+security+%26+Post+2020&field_fields_of_expertise_tid=All&field_networks_tid=All#1679-report-maritime-safety-and-security-post-2020)

### 1.2.2. Complementarități și sinergii cu alte forme de sprijin

Atât România, cât și Bulgaria vor beneficia de o finanțare extinsă în cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027. Complementaritatea sprijinului va asigura o utilizare eficientă a bugetului PI (Programul Interreg) și va permite sinergiile necesare pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare dorite. Complementaritatea PI (Programul Interreg) cu alte forme de sprijin naționale și ale UE a fost asigurată prin consultări extinse cu părțile interesate și prin utilizarea mecanismelor de coordonare existente instituite la nivel național în cele două țări.

Pentru a aborda provocările variate și substanțiale ale dezvoltării din regiune, investițiile comune vor fi finanțate din OP 2, 3, 4 și 5. PI (Programul Interreg) se va concentra pe proiecte care rezolvă în comun provocările specifice zonei, au un impact real al colaborării transfrontaliere și vor aduce beneficii populației, întreprinderilor și instituțiilor din regiunea transfrontalieră, iar intervențiile majore susținute de programele operaționale din RO și BG se vor concentra pe abordarea problemelor care afectează zone mai largi (regiunile NUTS2) sau, respectiv, întreaga țară.

**Investițiile din OP2** se vor concentra pe promovarea adaptării la schimbările climatice în conformitate cu obiectivele Pactului Verde și a intervențiilor privind prevenirea riscului. De asemenea, vor avea loc intervenții dedicate către siturile Natura 2000, biodiversitate, dezvoltarea infrastructurii verzi și reducerea tuturor formelor de poluare. Acestea vor fi complementare intervențiilor majore care vizează susținerea unei schimbări durabile către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice, încurajând protecția mediului și acțiunile climatice în cadrul Programului Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (RO) și al Programului Operațional Mediu 2021 - 2027 (BG), precum și cu alte programe de finanțare precum LIFE, HORIZON Europe, Mecanismul UE Privind Protecția Civilă.

**Investițiile din OP3** se vor concentra pe dezvoltarea și promovarea mobilității și conectivității transfrontaliere locale și regionale pe două niveluri: îmbunătățirea conectivității feroviare și a mobilității peste Dunăre și îmbunătățirea condițiilor de navigație și a siguranței pe Dunăre.

În ceea ce privește OP3 și OP5, va fi asigurată complementaritatea cu Connecting Europe Facility (CEF). Acest lucru va fi asigurat atât în ceea ce privește intervențiile transfrontaliere ale CEF în transport, care

vizează modernizarea infrastructurii și eliminarea blocajelor existente, cât și în ceea ce privește intervențiile CEF telecom, care vizează consolidarea infrastructurilor de servicii digitale. PI (Programul Interreg) va fi complementar sprijinului FEDR/FC în cadrul programelor principale, pentru a promova și a facilita conectivitatea în zonă, pentru a evita dublarea eforturilor și pentru a sprijini sinergiile între diferitele inițiative.

**Investițiile din OP4** se vor concentra pe creșterea accesului și participării la educație și formare, ținând cont de contextul specific al zonei transfrontaliere. Se va acorda sprijin pentru a îmbunătăți accesul și participarea la educație și pentru a sprijini învățarea pe tot parcursul vieții în contextul zonei transfrontaliere, pentru a depăși barierele lingvistice și administrative care au un impact asupra calității, mobilității și adaptabilității forței de muncă pe ambele părți ale frontierei. Programul va completa sprijinul FEDR și +FSE în cadrul programului general pentru Educație, atât în RO, BG, cât și în Erasmus+.

**Investițiile din OP5** se vor concentra pe sprijinirea dezvoltării teritoriale integrate a zonei transfrontaliere, în principal ruta ciclistă Eurovelo 6 și investiții în lanțul valoric turistic relevant la nivel transfrontalier.

PI (Programul Interreg) asigură, de asemenea, complementaritatea cu planurile naționale de redresare și reziliență atât al RO, cât și al BG, pentru toate obiectivele specifice finanțate în cadrul programului.

Alte complementarități sunt prevăzute cu Programul Operațional Comun pentru Bazinul Mării Negre, care sprijină o mai bună cooperare între țările membre, în special regiunea de colaborare transfrontalieră în domeniile protecției mediului și schimbărilor climatice, energie și transport, educație, cultură, sau cu Interreg IPA cu Serbia, pentru Mehedinți (în RO) și Vidin, Montana, Vratsa (în BG). Programul RO-BG CBC va promova sinergiile și complementaritățile cu alte programe relevante ale UE.

Pentru a asigura complementaritatea și sinergiile intervențiilor, AM utilizează consultările interinstituționale cu ministerele/AM relevante ale programelor principale. De asemenea, AM va furniza sistematic informații cu privire la cererile de proiecte, evenimentele conexe și toate operațiunile care vor fi selectate pentru finanțare. De asemenea, dacă este cazul, reprezentantul celorlalte programe Interreg, mainstream sau alte programe ale UE poate fi invitat la evenimentele de promovare, pentru promovarea în comun a sinergiilor între parteneri. De asemenea, AM pentru toate programele POR relevante și programele principale ar trebui să facă parte din CM pentru PI.

### 1.2.2. Noul Bauhaus European și alte probleme orizontale

**Noul Bauhaus European** va ghida implementarea intervențiilor, întrucât Programul va contribui cu mai multe dimensiuni preconizate de această inițiativă. Toate proiectele vor avea ocazia să exploreze modalități de a contribui la crearea și furnizarea de produse și servicii durabile, accesibile, incluzive și atrăgătoare, indiferent dacă ne referim la noua infrastructură de ciclism, digitalizarea patrimoniului, programe de învățare sau zone verzi din orașe.

Proiectele implementate în cadrul programului pot contribui cu o gamă largă de soluții, de la activități educaționale și culturale, care joacă un rol cheie în schimbarea paradigmei către noi comportamente și valori, până la implementarea de soluții bazate pe natură, care abordează inundațiile, de exemplu, făcând în același timp mediul construit mai atractiv.

De asemenea, implementarea soluțiilor pentru a face orașele mai ecologice și utilizarea materialelor naturale din surse durabile și a unui model ambițios cu zero poluare, pe tot parcursul Programului, de la acțiuni de mediu până la turism, sunt obiective orizontale care pot contribui la implementarea inițiativei Noului Bauhaus european.

Promovarea vieții durabile prin îmbunătățirea spațiilor comune care urmează să fie utilizate de comunitatea locală și valorificarea bunurilor culturale (patrimoniu, arte, meșteșuguri locale etc.) și a bunurilor naturale (peisaje, resurse naturale etc.) pot oferi oportunități pentru conexiunea și interacțiunea socială, inclusiv pentru persoanele expuse riscului de excludere sau sărăcie, element obligatoriu care creează un sentiment de apartenență.

Intervențiile în cadrul PO2 vor contribui în mod particular la sprijinirea reconectării cu natura, cu nenumărate posibilități de aliniere a proiectelor la principiile **Noului Bauhaus European**, de la materialele de construcție folosite, la arhitectura pentru a face spațiile publice mai frumoase și mai apropiate de natură, până la creșterea gradului de conștientizare față de comportamente mai durabile.

Proiectele din cadrul PO5 vor sprijini în special intervențiile la nivel local. Proiectele turistice și culturale vor contribui la consolidarea identității zonei transfrontaliere și a sentimentului de apartenență. IMM-urile vor dezvolta și furniza produse și servicii adaptate nevoilor clienților lor și vor fi încurajate să facă acest lucru în special în contextul economiei locale.

Programul va promova durabilitatea operațiunilor în conformitate cu prevederile legale, pentru a se asigura că proiectele își pot oferi beneficiile preconizate pe o perioadă lungă de timp după încheierea Programului de sprijin.

Printr-o abordare teritorială și printr-un cadru de guvernare pe mai multe niveluri, PI (Programul Interreg) este aliniat la prioritățile Agendei teritoriale 2030, urmărind să contribuie la reducerea inegalităților dintre locuri și oameni și la o dezvoltare teritorială mai durabilă.

Apărarea protecției drepturilor fundamentale este atât o condiție prealabilă pentru obținerea finanțării, cât și o prioritate în timpul implementării proiectului, care va trebui să respecte Carta drepturilor fundamentale a UE. Ulterior, principiile orizontale ale egalității de gen și ale nediscriminării, sub toate formele sale, vor fi încorporate în procesul de evaluare a proiectului. Asigurarea accesului și oportunităților pentru toți, înlăturarea barierelor în calea angajării, educației sau culturii, asigurarea disponibilității serviciilor publice la timp și de calitate și facilitarea angajamentului civic sunt obiective consacrate în proiectarea PI (Programul Interreg).

Pe parcursul pregătirii, implementării, monitorizării, raportării și evaluării PI (Programul Interreg), vor fi luate în considerare mecanisme care să asigure conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, în conformitate cu principiile și domeniile prioritare promovate de strategiile naționale relevante. Respectarea prevederilor naționale în vigoare privind Egalitatea de Șanse, Incluziunea și Nediscriminarea va fi promovată în ghidul solicitantului. Astfel, referiri clare cu privire la promovarea egalității de gen, interzicerea oricăror acțiuni care au potențial de discriminare pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, handicap, vârstă sau orientare sexuală, precum și interzicerea oricăror acțiuni care contribuția sub orice formă la segregare sau excludere vor fi incluse în documentele PI (Programul Interreg). Orientările solicitantului vor include și prevederi privind facilitarea accesului persoanelor cu diverse dizabilități, inclusiv celor cu mobilitate redusă și vor recomanda potențialilor beneficiari să asigure un echilibru de gen în echipele de management.

Ca urmare a îmbunătățirii conectivității și mobilității transfrontaliere datorită operațiunilor susținute, se estimează că activitățile socio-economice din zonă vor fi consolidate și se așteaptă o creștere a numărului de locuri de muncă, inclusiv pentru persoanele care fac parte din grupuri vulnerabile. Intervențiile vor asigura că toată lumea are dreptul la tratament și șanse egale în ceea ce privește accesul la bunurile și serviciile disponibile publicului, în special la serviciile esențiale (precum transportul), dar și la servicii adaptate nevoilor. Persoanelor vulnerabile li se va permite să participe la activitățile socio-economice din regiune.

PI (Programul Interreg) va sprijini intervenții în moduri de transport durabile și ecologice, evitând impactul negativ asupra mediului. Operațiunile de promovare a conectivității și mobilității transfrontaliere vor contribui în mod direct la ODD 9 - Industrie, inovare și infrastructură, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rezistente pentru a îmbunătăți conectivitatea peste graniță și a reduce decalajele de mobilitate de-a lungul teritoriului. Prin dezvoltarea socio-economică care se preconizează a fi generată, operațiunile de promovare a conectivității și mobilității transfrontaliere vor putea, de asemenea, să contribuie la ODD 8, promovând o creștere economică susținută, incluzivă și durabilă.

Sustenabilitatea se află în centrul intervențiilor PI (Programul Interreg). Dimensiunea de mediu a durabilității este punctul central al Priorității 2 și o temă transversală în prioritățile 1, 3 și 4. Dimensiunea umană și socială reprezintă centrul Priorității 3, care vizează dezvoltarea capitalului uman și crearea de noi oportunități, în special pentru tineri și copii, precum și pentru îmbătrânirea activă, inclusiv prin investiții în competențe digitale. Sustenabilitatea economică se află în centrul Priorității 4, care vizează crearea de noi oportunități de creștere a afacerilor și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

PI (Programul Interreg) va observa obiectivul de promovare a dezvoltării durabile, ținând cont de Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, Acordul de la Paris și principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ” pe parcursul întregii faze a programului (pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea, raportarea și evaluarea programului).

Astfel, PI (Programul Interreg) va ține cont de importanța combaterii pierderii biodiversității și va aborda Strategia de Biodiversitate pentru 2030, estimând o contribuție indicativă la obiectivele de biodiversitate reprezentând aproximativ 24% din alocarea sa din FEDR (pe baza metodologiei de calcul aferente). PI

(Programul Interreg) estimează o contribuție indicativă reprezentând aproximativ 49% din alocarea sa din FEDR pentru sprijinirea obiectivelor privind schimbările climatice și aproximativ 59% pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu (pe baza metodologiei de calcul aferente).

Deși, pe parcursul întregului ciclu de viață al PI (Programul Interreg) și al proiectelor sale, vor fi promovate elemente precum utilizarea strategică a achizițiilor ecologice, criteriile de costuri ale ciclului de viață, care nu vor prejudicia în mod semnificativ.

#### 1.2.4. Lecții învățate din experiența trecută

România și Bulgaria au beneficiat de programele Interreg timp de două perioade de programare. Programul asigură continuitatea rezultatelor obținute până în prezent în anumite domenii de investiții, pentru a continua să amplifice rezultatele și efectele și pentru asigurarea valorii structurale în regiunea transfrontalieră. Domeniile în care va fi asigurată o continuitate a investițiilor sunt adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor, protecția și conservarea naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi și îmbunătățirea mobilității regionale și locale, dezvoltând totodată un transport durabil.

De-a lungul celor două cicluri de implementare (2007-2013/2014-2020), Programul a acționat ca un catalizator pentru a facilita cooperarea, prin urmare, operațiunile viitoare pot beneficia de ceea ce a fost realizat. Rolul Programului 2014-2020 de a ajuta la stabilirea condițiilor pentru o cooperare consolidată a fost esențial în îndeplinirea realizărilor proiectului și a contribuit la reducerea diferitelor bariere în calea cooperării. Ca urmare a Programului 2014-2020, zona transfrontalieră beneficiază acum de o rețea puternică de părți interesate, care pot fi implicate activ în următorul ciclu de programare.

Noul PI (Programul Interreg) va continua bunele practice ale perioadei 2014 - 2020, în care monitorizarea și raportarea a PI (Programul Interreg) 2014-2020 a fost efectuată exclusiv în sistemul eMS la toate nivelele (beneficiari, FLC, SC, AM). Utilizarea eMS simplifică și crește gradul de transparență pe tot parcursul procesului de monitorizare.

O altă lecție învățată din programele anterioare este că supra-reglementarea are un impact negativ. Prin urmare, s-au făcut eforturi care vor fi continuate pentru a reduce și ulterior, evita acest fenomen, deoarece se dovedește că duce la creșterea costurilor și a sarcinii administrative, cu riscul de a face finanțarea mai puțin atractivă și totodată, predispusă la erori. Prin urmare, la nivelul Programului 2021-2027, organismele programului își vor concentra eforturile în a oferi claritate beneficiarilor și a utiliza mai mult opțiunile de costuri simplificate.

Noul PI (Programul Interreg) va utiliza pe scară largă Opțiunea de costuri simplificate (SCO). Experiența anterioară a dovedit că aceasta are un impact pozitiv asupra implementării Programului 2014-2020, reducând povara administrativă atât pentru beneficiari, cât și pentru organismele programului. Mai mult, activitățile și instruirile oferite de AM, susținute de AN și Secretariatul Comun vor fi continuate.

Caracterul transfrontalier se află în centrul intervențiilor. Urmărind tendința de a dezvolta proiecte de „oglindire”, care s-a manifestat puternic în perioada 2007-2013, au fost luate măsuri extinse pentru perioada 2014-2020, pentru asigurarea caracterului transfrontalier integrat, precum: grile specifice care pun accentul pe o abordare transfrontalieră care solicită un caracter transfrontalier real și nu doar îndeplinirea criteriilor de cooperare din regulament, monitorizare strictă, verificări duble în faza precontractuală, campanii multiple de proiecte de bune practici cu impact transfrontalier real.

Alte aspecte care au asigurat implementarea fără probleme a programului anterior sunt legate de abordarea în 2 pași a cererilor de proiect și a apelurilor țintite pe indicatorii de program. Abordarea în 2 pași (Exprimarea Interesului și cererile complete) a asigurat selecția proiectelor de înaltă calitate, reducerea termenului limită de evaluare (numai EoL-urile selectate în primul pas au fost dezvoltate în continuare în aplicații complete, astfel a fost evaluat un număr redus de proiecte și costurile la nivelul solicitanților - documente suplimentare/avize etc., au fost solicitate doar în etapa a 2-a). Prin apelurile țintite, indicatorii programului au fost asigurați prin selectarea proiectelor relevante cu contribuție ridicată. Aceste aspecte cu impact pozitiv vor fi în continuare luate în considerare de către PI (Programul Interreg). De asemenea, sunt prevăzute măsuri pentru scurtarea procesului de contractare (de exemplu, reducerea numărului de documente de precontractare solicitate de la beneficiari, introducerea posibilității de semnare digitală a documentelor, reducerea numărului de vizite de precontractare).

Având în vedere faptul că bugetul noului PI (Programul Interreg) este considerabil mai mic decât în perioadele anterioare, este necesară o concentrare sporită, atât în ceea ce privește numărul de priorități tematice abordate, cât și tipurile de activități sprijinite. În conformitate cu orientarea consolidată către rezultate, perioada de programare 2014-2020 a cuprins deja această abordare. O atenție suplimentară



va fi acordată definirii corespunzătoare a acțiunilor specifice, pentru a răspunde mai bine nevoilor specifice identificate și pentru a spori impactul.

Noul PI (Programul Interreg) a fost elaborat, accentuând identificarea de noi potențiali beneficiari și parteneri din zonă, solicitând contribuția lor valoroasă în propunerea de noi tipuri de idei de proiecte. Mai mult de atât, sectorul privat a fost implicat în procesul de identificare a nevoilor și priorităților PI (Programul Interreg), pentru a stimula integrarea serviciilor și schimbul de bune practici între sectoarele public și privat din zona transfrontalieră.

Unele bariere persistă și necesită eforturi suplimentare. Diferențele culturale și lingvistice implică eforturi suplimentare pentru în adresarea grupurilor țintă; diferențele legislative și administrative împiedică, întârzie sau prezintă provocări semnificative în realizarea unor inițiative. Implementarea programului și a proiectelor a fost simplificată, ținând cont în principal de încărcarea administrativă impusă beneficiarilor și organismelor de monitorizare. Aceste inițiative trebuie implementate în continuare.

În timpul implementării noului PI (Programul Interreg), AM va promova utilizarea strategică a achizițiilor publice pentru a sprijini Obiectivele Politicilor publice (inclusiv eforturile de profesionalizare pentru a remedia deficiențele de capacitate). Beneficiarii vor fi încurajați să se ghideze mai mult după criteriile legate de calitate și de costul ciclului de viață. Atunci când este fezabil, ar trebui încorporate în procedurile de achiziții publice considerentele de mediu (de ex. Criteriile de achiziție publică ecologice) și sociale, precum și stimulente pentru inovare.

Făcând bilanțul rezultatelor valoroase obținute în perioada de programare 2014-2020, noul Program va căuta în mod activ să sprijine valorificarea acestor rezultate în proiecte viitoare. Observând realizările remarcabile ale altor programe Interreg, mainstream și pan-europene în abordarea provocărilor similare cu cele din zona RO-BG, noul PI (Programul Interreg) va încuraja, de asemenea, valorificarea și transferul acestor rezultate.

Pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectelor finanțate (pregătire, selecție, implementare, monitorizare și raportare), noul PI (Programul Interreg) va asigura ca întregul schimb de informații să fie realizat prin JeMS (sistemul electronic dezvoltat de INTERACT și utilizat de către Program), în conformitate cu prevederile regulamentului UE. Sesiunile de instruire privind ajutorul de stat, control și management financiar se vor desfășura după lansarea cererilor de propuneri și, în implementarea proiectelor (în special pentru managementul și controlul financiar).

Respectarea principiilor egalității de gen și nediscriminării, inclusiv pentru persoanele cu origini migrante, va fi mai bine accentuată pe parcursul implementării proiectelor, prin procedurile de implementare (Ghidurile solicitantului, declarațiile prevăzute).

SCO-urile disponibile și sumele forfetare pentru pregătirea și închiderea proiectului sunt destinate spre a fi utilizate în cea mai mare măsură.

Au putut fi alocate mai multe resurse canalelor de comunicare care s-au dovedit a fi cele mai eficiente în a ajunge la beneficiari și potențialii beneficiari, cu un accent mai puternic pe social media.

### 1.2.5. Coordonarea cu strategiile macroregionale

PI (Programul Interreg) se aliniază la Strategia UE pentru regiunea Dunării (SUERD), încercând să stimuleze dezvoltarea regiunii Dunării, prin crearea de sinergii și sprijinirea coordonării între politicile publice și inițiativele existente în regiune și abordarea provocărilor comune în parteneriat.

Deși conexiunile bune sunt esențiale pentru regiunea Dunării, proiectele comune vor fi sprijinite în conformitate cu SUERD, pentru a îmbunătăți conectivitatea în acest domeniu. PI (Programul Interreg) va contribui la consolidarea infrastructurii, precum și la consolidarea conexiunilor dintre oameni, în special prin cultură și turism.

PI (Programul Interreg) contribuie la primul pilon al SUERD, *Interconectarea regiunii*, care se adresează mai multor domenii prioritare, cum ar fi: **mobilitatea căilor navigabile interioare (1A)**, **mobilitatea rutieră, feroviară și aeriană (1B)** și **cultură și turism (03)**.

PI (Programul Interreg) are o contribuție importantă la dezvoltarea navigației interioare și eliminarea blocajelor, cu scopul de a îmbunătăți performanța pentru transportul pe Dunăre, prin creșterea

adâncimii de râu, capacitatea portuară și siguranța transporturilor, prin sprijinirea procesului de pregătire în vederea îmbunătățirii conectivității la frontieră.

În al doilea rând, PI (Programul Interreg) poate contribui la îmbunătățirea mobilității feroviare-rutiere-aerene prin sprijinirea intervențiilor în dezvoltarea unor terminale multimodale eficiente pe mare, fluviu și porturi de uscat în regiunea Dunării și să asigure conectivitatea și accesul prin acestea la integrarea tuturor modurilor de transport și servicii logistice eficiente până în 2030.

PI (Programul Interreg) poate contribui, de asemenea, la îmbunătățirea conexiunilor subdezvoltate ale căilor navigabile interioare cu porturile (feroviare), inclusiv prin modernizarea și extinderea căilor ferate care deservește trecerile de apă. De asemenea, ar putea fi adresate conexiunile lipsă din infrastructura feroviară de trecere peste graniță și lipsa de conectivitate între așezările mai puțin dense și orașe. Sunt prevăzute intervenții pentru a dezvolta intramodalitatea transportului prin implementarea de terminale sau puncte de transfer modale în puncte cheie de-a lungul Dunării.

Pentru a promova Prioritatea 3 Cultura și Turismul în cadrul SUERD, programul contribuie la punerea bazelor regiunii Dunării ca o importantă destinație turistică europeană. De asemenea, contribuie la dezvoltarea și consolidarea fluviului pentru întreaga Regiune a Dunării (ținta 1), punerea bazelor Dunării ca traseu de călătorie cultural și natural transnațional (ținta 3), dezvoltarea unor forme durabile de turism, inclusiv produse turistice ecologice și soluții de mobilitate durabilă de-a lungul regiunii Dunării (ținta 4), promovarea dezvoltării de produse de calitate, infrastructură și forme inovatoare de turism și cultură de către IMM-uri și parteneriate public-privat (ținta 8) și promovarea forței de muncă calificate, a educației și a dezvoltării competențelor în domeniile turismului și culturii pentru locuri de muncă durabile în regiune (ținta 9).[1]

Astfel, PI (Programul Interreg) sprijină intervențiile care vizează dezvoltarea infrastructurii de ciclism (Ruta 6 Euro), dezvoltarea facilităților turistice de-a lungul acestui traseu și reabilitarea obiectivelor istorice cu potențial turistic. În plus, va sprijini întreprinderile mici din turism, domeniul agroalimentar (inclusiv fermele locale) și din sectorul industriilor creative, pentru a crea produse și servicii de patrimoniu istoric, natural și cultural comun, pentru a-și extinde / îmbunătăți serviciile, pentru a viza noi piețe și pentru a crea locuri de muncă în zona transfrontalieră, inclusiv prin crearea de magazine la fața locului și on-line pentru produse tradiționale / locale (mâncare locală, pâine, vin, brânză, trandafiri, lavandă, miere etc.). Vor fi finanțate mai multe acțiuni pentru calificarea forței de muncă în ecosistemul turistic al industriei ospitaliere.

PI (Programul Interreg) va contribui la prioritatea 9 SUERD, în special la acțiunea 6. Cunoștințe, abilități și competențe relevante și de înaltă calitate, și acțiunea 7. Mobilitatea învățării pe tot parcursul vieții și a învățării prin sprijinirea mobilității elevilor și profesorilor, precum și parteneriatele între școli și instituții de învățământ, reducerea performanțelor scăzute la abilitățile de bază și abordarea dezvoltării competențelor digitale la toate nivelurile de învățare.

[1] <https://cultureandtourism.danube-region.eu/priority-area-3/pa3-targets/>

- 1.3. Justificarea selectării obiectivelor de politici publice și a obiectivelor specifice Interreg, prioritățile asociate, obiectivele specifice și formele de sprijin, adresând, după caz, conexiunile lipsă din infrastructura transfrontalieră

Referințe: Articolul 17(3)(c)

Tabelul 1

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
<p>2. O tranziție mai ecologică, cu emisii de dioxid de carbon scăzute, tranzitând către o economie fără emisii de dioxid de carbon și o Europă rezilientă prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor la schimbările climatice, precum și a unei mobilități urbane durabile</p>	<p>RSO2.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre, ținând seama de abordările ecosistemice</p>	<p>P2. O regiune mai verde</p>	<p>Ambele părți ale frontierei sunt deosebit de vulnerabile la schimbările climatice (în principal prin creșterea temperaturii și precipitații ridicate) și se confruntă cu o frecvență crescută a evenimentelor extreme legate de schimbările climatice, cum ar fi seceta și inundațiile. Astfel de evenimente pot duce la pierderea de vieți omenești sau pot provoca daune considerabile, afectând creșterea economică și prosperitatea, atât la nivel național, cât și transfrontalier. Studiile disponibile prezic o probabilitate ridicată conform căreia frecvența și magnitudinea fenomenelor meteorologice extreme vor crește în viitor. Cea mai mare parte a regiunii se află în zona inundabilă a Dunării, ceea ce o face predispusă la acest risc. În plus, zona epicentrică seismică Vrancea afectează partea română și nordul Bulgariei. Județele Dolj, Constanța, Pleven și Dobrich prezintă un risc ridicat de alunecări de teren. Eroziunea, împreună cu</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			<p>furtunile și râurile care se scurge în zonele costiere joase, sunt principalii factori care determină riscul de inundații costiere. Efectele schimbărilor climatice sunt vizibile de ambele părți ale zonei de frontieră, astfel creează efecte negative asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice, silviculturii, sănătății umane, economiei, turismului, mediului urban etc. Un aspect transversal esențial pentru toate sectoarele economice este vulnerabilitatea la fenomene meteorologice extreme și necesitatea de a dezvolta reziliența și pregătirea. Prin urmare, OP2, OS 2.4 au fost selectate pentru a sprijini acțiuni menite să promoveze adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor de dezastre și reziliența, în conformitate cu obiectivele Pactului verde, pentru a reduce la minimum impactul economic, social și de mediu generat de schimbările climatice. Se preconizează că intervențiile viitoare vor spori abilitatea și capacitatea de adaptare la schimbările climatice și de sprijini a acțiunilor preventive. Trebuie avute în vedere proiecte care vizează evaluarea vulnerabilității așezărilor la diferite categorii de pericole, precum și intervenții care introduc noi tehnologii și echipamente inovatoare menite să abordeze pericolele menționate mai sus. Capacitatea de răspuns în caz</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			de inundații, evenimente seismice și alte pericole naturale ar trebui mărită pentru a spori reziliența regiunii în caz de dezastre. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).
<p>2. O tranziție mai ecologică, cu emisii scăzute de dioxid de carbon către o economie fără emisii de dioxid de carbon și o Europă rezilientă prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor la schimbările climatice, precum și a unei mobilități urbane durabile</p>	<p>RSO2.7. Îmbunătățirea protecției și a conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii ecologice, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p>	<p>P2. O regiune mai verde</p>	<p>Biodiversitatea și patrimoniul natural al zonei transfrontaliere se confruntă cu mai multe amenințări și efecte negative de origine umană și naturală. Degradarea habitatelor, conversia și fragmentarea terenurilor, defrișările, industrializarea, poluarea, urbanizarea și supraexploatarea resurselor naturale, turismul de masă, precum și schimbările climatice au efecte negative asupra mediului și asupra biodiversității în zona transfrontalieră, perturbând ecosistemele și migrația animalelor. Siturile Natura 2000 și Ramsar sunt deosebit de vulnerabile. De asemenea, o provocare fundamentală este lipsa unor date coerente și cuprinzătoare. De exemplu, în cazul calității aerului, datele sunt disponibile numai pentru anumite tipuri de poluanți și numai pentru anumite regiuni și ani. Acest lucru ar putea indica deficiențe în ceea ce privește monitorizarea sau existența unei transparențe insuficientă. Pe baza datelor existente, regiunea transfrontalieră și, în special, zonele urbane ale acesteia</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			<p>sunt afectate de poluarea apei, a aerului și a solului. Astfel, 2.7 a fost selectat pentru a sprijini acțiunile de consolidare și protejare a biodiversității, încurajând participarea activă a societății civile și punând în aplicare soluții comune pentru protejarea și refacerea naturii și a biodiversității, în încercarea de a combate activitățile umane nesustenabile care provoacă degradarea mediului în întreaga regiune. OS va sprijini, de asemenea, reducerea tuturor formelor de poluare generate de economia locală (exploatări ilegale, turism, construcții, braconaj etc.) Este preconizat că investițiile vor contribui la găsirea de soluții pentru stoparea distrugerii zonelor naturale și la îmbunătățirea controlului poluării, prin extinderea rețelelor transfrontaliere existente de senzori pentru măsurarea calității aerului, solului și apei, prin consolidarea conștientizării și promovarea unor soluții de succes și a datelor în timp real. În conformitate cu Comunicarea CE „Infrastructură verde (IG) - Consolidarea capitalului natural al Europei”, în cadrul OP2, infrastructurile ecologice vor fi sprijinite pentru a consolida resursele naturale și pentru dezvoltarea durabilă a zonei transfrontaliere. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			transfrontalieră și bugetul relativ redus).
3. O Europă mai conectată prin consolidarea mobilității	RSO3.2. Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, inteligente și intermodale, reziliente la schimbările climatice inclusiv, cât și îmbunătățirea accesului la TEN-T și la mobilitatea transfrontalieră	P1. O regiune bine conectată	După cum a fost subliniat în analiza teritorială, competitivitatea și coeziunea zonei de frontieră sunt împiedicate de conectivitatea fizică relativ scăzută dintre regiunile de nord și de sud ale Dunării. Densitatea scăzută a trecerii frontierei reduce mobilitatea între cele două părți ale frontierei, împiedică fluxurile comerciale și îngreunează deplasarea. De asemenea, previne valorificarea resurselor naturale existente și a patrimoniului cultural în scop turistic, din cauza accesului limitat, limitării potențialului economic și crearea de locuri de muncă. În timp ce teritoriul cu frontieră de apă are o legătură limitată (cu excepția zonelor din apropierea rutelor de feriboturi și a podurilor din Vidin-Calafat și Giurgiu-Ruse), cele mai bune condiții în ceea ce privește conectivitatea transfrontalieră se văd între Dobrich și Constanța, singura porțiune a zonei legată de pământ. Fluviul Dunărea modelează geografia și economia teritoriului, menținând un rol esențial în conectarea regiunii cu restul Europei. Cu toate acestea, navigabilitatea interioară suferă de blocaje, atât din cauza adâncimii scăzută a râului, cât și din cauza capacității porturilor, inclusiv a legăturilor lor cu hinterlandul. Porturile și

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			<p>feriboturile de ambele părți nu dispun de o infrastructură de transport eficientă care să deservească un hinterland mai mare, inclusiv centurile rutiere, ceea ce îngreunează deplasarea mărfurilor și a pasagerilor pe fluviu. PO3, SO 3.2. a fost selectată pentru a sprijini mobilitatea și conectivitatea transfrontalieră locală și regională prin dezvoltarea infrastructurii de transport transfrontaliere pe două niveluri: îmbunătățirea conectivității feroviare și a mobilității pe Dunăre și îmbunătățirea condițiilor de navigație și a siguranței pe Dunăre. Vor fi sprijinite operațiunile de importanță strategică, cu relevanță transfrontalieră demonstrată și care sprijină transportul curat și ecologic, în conformitate cu BOP. Aceste investiții vor contribui la consolidarea economiilor locale și la consolidarea rolului funcțional al orașelor situate de-a lungul graniței, asigurând totodată un coridor de transport durabil pentru mobilitatea și conectivitatea transfrontalieră locală și regională. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).</p>
<p>4. O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii în punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale</p>	<p>SO4.2. Îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei</p>	<p>P3. O regiune educată</p>	<p>De ambele părți ale frontierei, regiunea este afectată de provocări sistemice: niveluri ridicate de analfabetism și sărăcie, participare scăzută la educație, formare și învățare</p>



Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
	infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online		<p>pe tot parcursul vieții. Barierele lingvistice împiedică persoanele din domeniul PI (Programul Interreg) să profite de avantajele mobilității în scop educațional sau al muncii, în timp ce colaborarea limitată dintre autoritățile naționale și locale din sectorul formării și educației, precum și dintre autoritățile din domeniul educației și întreprinderi reduce și mai mult oportunitățile de îmbunătățire a calității și incluziunii celor două sisteme de educație și formare și de creștere a oportunităților de angajare. Astfel, 4.2 a fost selectat din cauza provocărilor sistemice prezente de ambele părți ale frontierei, cum ar fi rata ridicată a analfabetismului și a sărăciei, participarea scăzută la educație și formare, competențele lingvistice scăzute. Prin urmare, 4.2 va sprijini acțiunile de consolidare a colaborării transfrontaliere în domeniul educației și formării, pentru a crea noi oportunități pentru mobilitatea transfrontalieră, consolidând accesul egal și participarea egală la educație și formare. Pe lângă acțiunile generale favorabile incluziunii, nevoile comunităților marginalizate trebuie să fie abordate atât prin măsuri specifice menite să ofere sprijin suplimentar pentru promovarea accesului egal efectiv la drepturi, cât și prin intermediul unor servicii de bază. Este</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			<p>așteptat ca intervențiile viitoare vor sprijini activitățile educaționale comune pentru reducerea analfabetismului în regiunea transfrontalieră, pentru îmbunătățirea competențelor digitale de bază, a competențelor ecologice și lingvistice și pentru creșterea calității forței de muncă din regiune. Mai mult, întrucât calitatea infrastructurii educaționale în zona transfrontalieră este scăzută, inclusiv dotările pentru educația și formarea digitală, SO 4.2 va sprijini, de asemenea, investițiile în infrastructura și facilitățile educaționale, pentru a îmbunătăți și a facilita participarea la servicii educaționale de înaltă calitate. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).</p>
<p>5. O Europă mai apropiată de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale</p>	<p>SO 5.2 Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.</p>	<p>P4. O regiune integrată</p>	<p>Având în vedere dezvoltarea economică relativ scăzută a zonei de frontieră, precum și efectele economice și sociale nefavorabile semnificative ale crizei provocate de COVID-19, este esențial să se adopte o abordare integrată pentru viitor, bazată pe rețelele existente ale orașelor și ajutând economia locală să adopte transformarea digitală, să acceseze noi piețe și să devină mai rezilientă la șocurile globale. Patrimoniul istoric, cultural și natural este un bun comun care ar putea fi utilizat pentru a</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			<p>sprijini diversificarea economică în întreaga regiune. Cu toate acestea, siturile existente sunt adesea inaccesibile, nepromovate și în stare proastă. În același timp, traseul de ciclism Eurovelo 6 reprezintă o oportunitate remarcabilă pentru zonă de a beneficia de potențialele fluxuri turistice și de a-și valorifica patrimoniul istoric, natural și cultural și de a sprijini economia locală. Traseul este aproape finalizat și a câștigat o popularitate semnificativă în rândul călătorilor, dar singura verigă lipsă este în prezent la granița româno-bulgară. Sunt necesare servicii suplimentare și infrastructură pentru a satisface nevoile vizitatorilor și a prelungi șederea acestora. De asemenea, va fi necesar sprijin de-a lungul lanțului valoric și în sectoare conexe (cum ar fi industriile creative sau agroalimentare). Resursele de lucru disponibile vor trebui, de asemenea, pregătite pentru a prelua locurile de muncă nou create în sectoarele respective. Este de așteptat ca activitățile economice să fie dezvoltate în mod durabil, pentru a reduce efectele negative asupra mediului. Ca atare, SO 5.2 a fost selectat pentru a sprijini o abordare integrată a dezvoltării economice a regiunii, având drept coloană vertebrală ruta Eurovelo 6. Se va avea în vedere, de asemenea, un sprijin direct pentru IMM-</p>

Obiectiv de politici publice selectat sau obiectiv specific Interreg selectat	Obiectiv specific selectat	Prioritate	Justificarea selecției
			urile locale. Toate investițiile vor fi finanțate sub formă de granturi. Se va acorda prioritate proiectelor în legătură directă cu EuroVelo 6. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).

## 2. Priorități

Referință: articolul 17(3)(d)(e)

### 2.1. Prioritate: P1 - O regiune bine conectată

Referință: articolul 17(3)(d)

2.1.1. Obiectiv specific: RSO3.2. Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și la mobilitatea transfrontalieră

Referință: articolul 17(3)(e)

Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și la mobilitatea transfrontalieră

2.1.1.1 Tipurile de acțiuni înrudite și contribuția preconizată a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și la strategiile privind bazinele maritime, după caz

Referință: articolul 17(3)(e)(i) și articolul 17(9)(c)(ii)

--

Deși AP este acoperită de rețele de transport maritim și fluvial, de transport rutier și feroviar, precum și de transport aerian, infrastructura actuală nu are o densitate suficientă sau o calitate adecvată pentru a asigura accesul la TEN-T și la coridoarele naționale majore sau pentru a garanta o bună conectivitate la frontieră și la zona de frontieră. În plus, nu există un sistem optimizat de conexiuni între diferitele moduri de transport.

Aceasta este parțial consecința designului istoric al rețelei regionale de transport, care a considerat Dunărea ca fiind o frontieră rigidă și s-a axat pe asigurarea conectivității cu cele două capitale naționale și cu polii urbani naționali. Acest lucru a dus la o conectivitate redusă la frontieră și în interiorul zonei, cauzată de lacune semnificative de-a lungul teritoriului, cum ar fi puține legături de trecere de-a lungul Dunării, legături feroviare limitate și mobilitate transfrontalieră slabă între orașele gemene de-a lungul Dunării.

Rețeaua feroviară este proiectată în principal pe o direcție E-W, legând prin liniile sale principale cele mai importante orașe din zonă, în timp ce conexiunile N-S sunt destul de slabe. Partea românească a zonei transfrontaliere are o rețea mai densă de căi ferate, dar acestea sunt simple și nu electrificate (există 3 linii secundare și neelectrificate care traversează frontiera (Medgidia - Negru Vodă - Dobrich; București - Giurgiu - Ruse - Veliko Tarnovo; Craiova - Calafat - Vidin - Vraca - Sofia). Regiunea BG CBC are o rețea feroviară mai puțin densă, dar mai multe linii duble electrificate. Acest teritoriu este deservit de 4 linii importante care leagă Varna de Sofia, dar și de punctele importante de trecere a frontierei de la Ruse și Vidin. Există doar câteva trenuri transfrontaliere care leagă principalele orașe din RO și BG. Cu toate acestea, din cauza calității slabe a infrastructurii feroviare, conexiunile nu pot concura cu traficul rutier. Fluviul Dunărea are relativ puține traversări fluviale, după cum urmează: Calafat - Vidin, Bechet - Oryahovo, Turnu Măgurele - Nikopol, Giurgiu - Ruse, Oltenița - Tutrakan și Călărași - Silistra. Lipsa unei infrastructuri stabile și funcționale de trecere a râurilor este larg recunoscută ca fiind principala problemă, care afectează nu numai transportul de mărfuri și de călători pe principalele coridoare TEN-T, ci și fluxurile socio-economice ale CBC, precum și cooperarea între perechile de orașe situate pe cele două maluri ale râului. Navigația interioară de-a lungul Dunării depinde de condițiile infrastructurii și de impactul factorilor naturali. Există secțiuni ale râului și ale canalelor sale care au deficiențe atât în lățime, cât și în adâncime, generate de factorii naturali sau de impactul meteorologic (precipitații scăzute). Acest lucru duce la un nivel scăzut de fiabilitate și navigabilitate a căii navigabile, în special în timpul verii, când nivelul apei este foarte scăzut și face ca timpul de călătorie pentru barje și nave să fie mai lung în comparație cu alte moduri de transport.[1] Acest lucru are un efect negativ semnificativ asupra costurilor și atractivității navigației interioare. Se vor implementa măsuri suplimentare de modernizare de-a lungul întregii căi navigabile a Dunării RO-BG, acestea fiind esențiale pentru ca sectorul navigației să poată oferi servicii fiabile și să desfășoare activități economice eficiente din punctul de vedere al costurilor[2].

Atât modernizarea rețelei feroviare, cât și a infrastructurii de trecere a râurilor ar reprezenta o oportunitate de a conecta spațiul european la Marea Neagră și de a reduce congestionarea transportului rutier, a poluanților și a consumatorilor de surse neregenerabile.

De asemenea, datorită particularităților geografice ale zonei programului, Dunărea reprezintă aproape întreaga graniță dintre RO și BG; astfel, intervențiile de-a lungul Dunării vor contribui la îmbunătățirea conectivității și mobilității transfrontaliere între RO și BG. În plus, trecerea transfrontalieră a căilor ferate este foarte limitată, astfel încât fiecare investiție de îmbunătățire a infrastructurii va facilita mobilitatea și conectivitatea transfrontalieră.

Principalul obiectiv al operațiunilor avute în vedere în cadrul programului este de a promova mobilitatea și conectivitatea transfrontalieră și de a asigura accesul la TEN-T la nivel regional și local.

Pentru a facilita punerea în aplicare a programului, se are în vedere o abordare strategică. Astfel, această organizație de producători va fi pusă în aplicare prin operațiuni de importanță strategică. Operațiunile de importanță strategică care pun în aplicare tipurile de acțiuni legate de conectivitatea feroviară și mobilitatea pe Dunăre sunt identificate printr-o cerere de propuneri specifice în timpul punerii în aplicare a programului.

Vor fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni (neexhaustive):

### **1) Acțiuni de îmbunătățire a conectivității feroviare și a mobilității pe Dunăre (listă neexhaustivă)**

- Elaborarea de studii de fezabilitate pentru electrificarea și digitalizarea infrastructurii feroviare;
- Conceperea și punerea în aplicare a unor instrumente și soluții de transport durabile pentru o mai bună conectivitate și mobilitate în zona CTF, pentru transportul feroviar, inclusiv, dar fără a se limita la: siguranța, implementarea teritorială, fiabilitatea, eficiența, cunoașterea în timp real a orarelor, traficul și emiterea biletelor etc.;
- Identificarea și abordarea legăturilor lipsă și a blocajelor din infrastructura feroviară și fluvială de trecere: studii, strategii, soluții comune, instrumente comune etc.;
- Îmbunătățirea și extinderea transportului feroviar: studii privind siguranța traficului, campanii de sensibilizare, studii privind conectivitatea/mobilitatea pentru înțelegerea fluxurilor de mărfuri și pasageri, naveta etc.;
- Conceperea și punerea în aplicare a unor soluții integrate pentru sprijinirea mobilității și a conectivității în timp de criză;
- Conceperea și punerea în aplicare a unor soluții de transport durabile pentru o mai bună conectivitate și mobilitate în zonă.
- Modernizarea, modernizarea și extinderea infrastructurii feroviare;
- Lucrări de modernizare a căilor ferate (inclusiv electrificarea liniilor de cale ferată și introducerea sistemului de semnalizare feroviară ERTMS/ETCS);
- Lucrări de modernizare, reconstrucție și construcție de stații de cale ferată și gări.

### **2) Acțiuni de îmbunătățire a condițiilor de navigație și a siguranței pe Dunăre și Marea Neagră pentru a spori mobilitatea și conectivitatea în zona transfrontalieră (listă neexhaustivă)**

- Reducerea sarcinii administrative și a altor tipuri de blocaje: studii, analize, soluții, instrumente;
- Elaborarea și implementarea de strategii, instrumente și aplicații pilot coordonate comune pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre și Marea Neagră (de exemplu, studii de fezabilitate comune, documente de planificare inginerească, studii morfologice și hidrodinamice în stabilirea condițiilor de acumulare a sedimentelor etc.);
- Elaborarea și punerea în aplicare a unor măsuri integrate pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pentru sectorul comun al Dunării și Mării Negre în zona CBC (de exemplu, integrarea sistemelor de marcare pe Dunăre, echipamente, semnalizare etc.).

Toate proiectele vor trebui să demonstreze relevanța strategică pentru zona transfrontalieră, contribuția la documentele strategice naționale și ale UE, inclusiv planurile generale ale ambelor țări, și să indice în mod clar sursele de finanțare ale viitoarei investiții/proiectului.

Proiectele ar trebui să fie în beneficiul întregii zone a programului și ar trebui să se concentreze, de asemenea, pe obiectivele Pactului verde (de exemplu, transportul pe apă/navigabilitatea). Nu în ultimul rând, proiectele ar trebui să sporească mobilitatea transfrontalieră și să elimine verigile lipsă și barierele administrative.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece au fost evaluate ca fiind compatibile în temeiul orientărilor tehnice DNSH ale MRR.

Se preconizează efecte directe în ceea ce privește creșterea fluxurilor de transport și îmbunătățirea mobilității la punctele de trecere a frontierei, contribuind la creșterea accesibilității în zona balcanică a rețelei fluviale TEN-T. Alte efecte preconizate includ o creștere a activității economice în zonele deservite.

Această abordare este complementară strategiilor naționale și programelor operaționale principale din cele două țări, care sunt orientate mai mult spre sprijinirea conectivității la nivel național și mai puțin axate pe sprijinirea mobilității transfrontaliere și MIE.

Acțiunile planificate vor contribui la SUERD prin îmbunătățirea performanței pentru transportul Dunării - pilonul 1, PA 1a - Mobilitatea apei și PA 1b - Mobilitatea feroviară-rutieră.

[1] <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC104224>

[2] *Ibidem.*

2.1.1.1b. Definirea unui singur beneficiar sau a unei liste limitate de beneficiari și procedura de acordare

Referință: articolul 17(9)(c)(i)

--



## 2.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 17(3) (e) (ii) și articolul 17 (9)(c)(iii)

Tabelul 2 - Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Țintă (2024)	Țintă Finală (2029)
P1	RSO3.2	OSP 1	Lungimea căii ferate reconstruite sau modernizate - în zona transfrontalieră România-Bulgaria	km	0	0.5
P1	RSO3.2	RC084	Acțiuni-pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor	acțiuni pilot	0	1
P1	RSO3.2	RC087	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier	organizații	0	4
P1	RSO3.2	RC053	Gări și stații de cale ferată noi sau modernizate	stații și opriri	0	2
P1	RSO3.2	RC083	Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun	strategie/plan de acțiune	0	1
P1	RSO3.2	PSO 2	Lungimea căilor navigabile sprijinite în zona transfrontalieră România-Bulgaria	km	0	470

Tabelul 3 - Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	De bază	Anul de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P1	RSO3.2	JOCURI CU JOCUL RCR84	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului	organizații	0.00	2021	2.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P1	RSO3.2	RCR104	Soluții preluate sau up-scale de către organizații	soluții	0.00	2021	2.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P1	RSO3.2	JOCURI CU JOCUL RCR58	Utilizatorii anuali ai căilor ferate noi, construite, modernizate, reconstruite sau modernizate	călător-km/an	0.00	2021	5,000.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	

### 2.1.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 (3)(e) (iii) și articolul 17(9)(c)(iv)

Grupurile-țintă avute în vedere de această prioritate sunt persoane fizice și organizații care trăiesc și/sau lucrează în domeniul programului:

- Operatorii portuari și de feribot
- Întreprinderi care transportă pasageri/mărfuri peste râu
- Navetiști (lucrători, studenți)
- Turiști
- Locuitorii din zonele vizate de investiții, în special cei din locații îndepărtate, persoanele în vârstă, persoanele afectate de handicap
- Întreprinderi situate în zone vizate de investiții
- Autoritățile locale din zona programului

Operatorii portuari și de feribot, precum și furnizorii de transport se numără printre principalele grupuri-țintă care vor beneficia imediat de intervenții.

Pe lângă acestea, autoritățile locale sunt grupuri-țintă importante, având în vedere responsabilitățile lor în ceea ce privește competențele lor juridice în domeniile accesibilității feroviare, transportului public și dezvoltării locale.

Navetiștii, turiștii, locuitorii din zona transfrontalieră vor beneficia de rezultatele investițiilor sprijinite de program. La elaborarea și punerea în aplicare a investițiilor planificate, ar trebui acordată o atenție deosebită grupurilor-țintă vulnerabile, cum ar fi persoanele care locuiesc în zone îndepărtate, persoanele în vârstă sau persoanele cu handicap.

Întreprinderile locale au o importanță deosebită, deoarece stimulează activitatea economică, generează fluxuri de navetiști și transport de mărfuri. Nevoile acestora trebuie, de asemenea, să fie luate în considerare la elaborarea și punerea în aplicare a investițiilor avute în vedere.

2.1.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, DLRC sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17(3) (e)(iv)

Nu se aplică.

#### 2.1.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17(3)(e)(v)

Programul nu intenționează să utilizeze instrumente financiare. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).

2.1.1.6. Defalcare orientativă a resurselor programului UE în funcție de tipul de intervenție

Referință: articolul 17(3)(e) (vi), articolul 17(9)(c)(v)

Tabelul 4 - Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma(EUR)
P1	RSO3.2	FEDER	100. Căi ferate reconstruite sau modernizate - rețeaua centrală TEN-T	7,000,000.00
P1	RSO3.2	FEDER	102. Alte căi ferate reconstruite sau modernizate	2,000,000.00
P1	RSO3.2	FEDER	115. Căi navigabile interioare și porturi (TEN-T), cu excepția instalațiilor dedicate transportului de combustibili fosili	8,000,000.00
P1	RSO3.2	FEDER	105. Sistemul european de management al traficului feroviar (ERTMS)	1,000,000.00
P1	RSO3.2	FEDER	104. Digitalizarea transporturilor: șină	2,000,000.00

Tabelul 5 - Dimensiunea 2 - formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO3.2	FEDER	01. Grant	20,000,000.00

Tabelul 6 - Dimensiunea 3 - Mecanismul de punere în aplicare teritorială și concentrarea teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P1	RSO3.2	FEDER	33. Alte abordări - Lipsa direcționării teritoriale	20,000,000.00



## 2.2. Prioritate: P2 - O regiune mai ecologică

Referință: articolul 17(3)(d)

2.2.1. Obiectiv specific: RSO2.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre, ținând seama de abordările ecosistemice

Referință: articolul 17(3)(e)

Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice

2.2.1.1 Tipurile de acțiuni înrudite și contribuția preconizată a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și la strategiile privind bazinele maritime, după caz

Referință: articolul 17 (3)(e)(i) și articolul 17 (9)(c)(ii)

Întreaga zonă se confruntă cu provocări semnificative în ceea ce privește menținerea calității mediului său și atenuarea efectelor negative ale dezastrelor naturale și ale activităților umane. După cum s-a menționat în BOP, regiunea se confruntă cu o vulnerabilitate ridicată la schimbările climatice, expunere ridicată la efectele negative ale activităților umane, precum și la riscuri naturale și tehnologice.

Pe măsură ce Dunărea traversează întregul teritoriu, toate localitățile din zona inundabilă sunt expuse incidenței inundațiilor. Alte riscuri naturale în zona de frontieră sunt cutremurele și alunecările de teren.

Pentru ambele țări, seceta reprezintă o problemă importantă. Creșterea semnificativă a episoadelor de secetă, precum și a eroziunii, în special pe malurile Dunării și de-a lungul Mării Negre, a fost evidențiată în topul problemelor din domeniul mediului și al riscului de către părțile interesate, în cadrul consultărilor din timpul pregătirii PA.

Având în vedere provocările cu care se confruntă zona transfrontalieră, programul va sprijini acțiuni legate de următoarele domenii (listă neexhaustivă):

- măsuri de adaptare la schimbările climatice pentru a reduce vulnerabilitatea sistemelor naturale și umane la efectele reale sau preconizate ale schimbărilor climatice. Aceste acțiuni vizează anticiparea efectelor negative ale schimbărilor climatice și luarea de măsuri adecvate pentru a preveni sau a reduce la minimum daunele pe care le pot provoca sau profita de oportunitățile care pot apărea.
- prevenirea riscurilor și gestionarea evenimentelor naturale și periculoase (de exemplu inundații, incendii, secetă, eroziune, cutremure și alunecări de teren) și a riscurilor legate de activitățile umane.

- promovarea rezilienței la dezastre.

**Tipuri de acțiuni în domeniul prevenirii și rezilienței riscurilor (*listă neexhaustivă*):**

Acțiunile legate de prevenirea și reziliența riscurilor de dezastre vor fi puse în aplicare prin operațiuni de importanță strategică elaborate în comun de autoritățile publice împreună cu alte părți interesate relevante de ambele părți ale frontierei, având în vedere abordările ecosistemice. Acțiunile se vor concentra pe:

- Îmbunătățirea capacității de prevenire și intervenție a riscurilor în regiunea transfrontalieră, prin dezvoltarea unor centre operaționale comune și a unor planuri comune de intervenție;
- Creșterea capacității de intervenție și reacție prin investiții în echipamente și vehicule, sisteme informatice etc.;
- Elaborarea unor programe comune de formare și desfășurarea de exerciții comune, inclusiv a serviciilor de răspuns voluntar;
- Îmbunătățirea coordonării transfrontaliere și a capacității de adaptare la schimbările climatice și la riscurile asociate acestora (inundații, incendii, secetă hidrologică, poluare);
- Elaborarea unor metodologii comune de evaluare a riscurilor și de monitorizare a riscurilor în zona transfrontalieră (risc de inundații, inclusiv inundații torențiale, risc de secetă).

Soluțiile ecosistemice de reducere a riscului de dezastre (Eco-DRR) vor fi încurajate în mod deosebit.

**Tipuri de acțiuni legate de adaptarea la schimbările climatice (*listă neexhaustivă*):**

Tipurile de acțiuni legate de adaptarea la schimbările climatice vor fi puse în aplicare prin cereri de proiecte specifice/regulate.

- Sprijinirea schimbărilor comportamentale, prin sensibilizarea publicului, crearea de rețele de comunități și părți interesate și punerea în aplicare a unor activități educaționale cu privire la modul de adaptare la efectele negative ale schimbărilor climatice, în special în rândul comunităților locale, al sectorului turismului și al proprietarilor de păduri;
- Dezvoltarea unor metode și instrumente comune pentru a îmbunătăți capacitatea de planificare, de luare a deciziilor și de intervenție a părților interesate relevante, inclusiv implicarea publicului, în adaptarea la schimbările climatice (de exemplu, identificarea, evaluarea nevoilor, elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor transfrontaliere comune, a planurilor de acțiune, a procedurilor, a metodologiilor, a politicilor, a instrumentelor, a sistemelor de monitorizare etc.);
- Elaborarea de metode și instrumente de sprijinire a planificării adaptării și a procesului decizional privind măsurile de adaptare la schimbările climatice;
- Identificarea, evaluarea și reducerea implicațiilor negative ale schimbărilor climatice asupra activităților socioeconomice din zonă (de exemplu, dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii, instrumente, planuri, soluții, activități comune de sprijin);
- Punerea în aplicare a unor măsuri ecosistemice comune pentru adaptarea la schimbările climatice, de exemplu:

- măsuri de reîmpădurire, conservare și protecție a pădurilor, inclusiv punerea în aplicare a unor sisteme comunitare de monitorizare a pădurilor legate de schimbările climatice;
- prevenirea și inversarea deșertificării prin gestionarea integrată a terenurilor și a apei (de exemplu, protejarea acoperirii vegetative, plantarea de arbori, crearea de bănci de semințe, îmbogățirea solului cu nutrienți, reintroducerea speciilor selectate, construirea de „zone tampon” verzi);
- sprijinirea gestionării apei și a terenurilor prin soluții ecologice (de exemplu: swales, restaurarea pârâului și amenajarea naturii, soluții verzi pentru sisteme de drenaj, iazuri de apă pluvială naturalizate etc.)

Abordarea ecosistemică este esențială pentru punerea în aplicare a acțiunilor din cadrul acestui obiectiv specific. Aceasta înseamnă că soluțiile bazate pe natură vor fi preferate, ori de câte ori este posibil, în locul infrastructurii dure sau gri. Acestea includ câmpiile inundabile, refacerea ecosistemelor, împădurirea, măsurile de reținere naturală a apei și alte măsuri de infrastructură verde (sau albastră) care au un beneficiu direct pentru adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor.

Proiectele ar trebui să fie elaborate în comun de autoritățile publice competente, de alte părți interesate relevante și de actori de ambele părți ale frontierei și ar trebui să fie în conformitate cu documentele strategice naționale, regionale și locale respective.

Pentru a asigura o valoare adăugată mai mare și o calitate mai mare a operațiunilor finanțate, instituțiile/organismele RO competente și BG vor fi implicate activ în pregătirea orientărilor privind cererea de propuneri și vor fi recomandate cu fermitate în procesul de selecție a proiectelor.

Proiectele vor trebui să demonstreze relevanța pentru zona transfrontalieră și contribuția la documentele strategice naționale și ale UE. Proiectele ar trebui să fie în beneficiul întregii zone a PA și să facă trimitere la obiectivele Pactului verde în ceea ce privește protecția ecosistemelor, anticiparea efectelor negative ale schimbărilor climatice și luarea de măsuri adecvate pentru a preveni sau a reduce la minimum daunele.

Această abordare este complementară strategiilor naționale și programelor operaționale din cele două țări, sprijinind proiecte de importanță națională, precum și HORIZON Europa și Mecanismul de protecție civilă al UE (în special în ceea ce privește acțiunile legate de riscuri).

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece nu se preconizează că acestea vor avea un impact negativ semnificativ asupra mediului din cauza naturii lor.

Acțiunile planificate vor contribui la AP 5 SUEDR prin sprijinirea eforturilor de realizare a unor reduceri semnificative ale evenimentelor de risc de inundații (obiectivul 2), prin îmbunătățirea schimbului de cunoștințe și informații privind locurile de pericol de accident (obiectivul 3) și prin sprijinirea evaluării riscurilor de dezastre în regiunea Dunării, încurajând acțiunile de promovare a rezilienței în caz de dezastre, a pregătirii și a activităților de răspuns (obiectivul 4). De asemenea, acestea sprijină AP 10 a EUSDR prin sprijinirea acțiunilor de consolidare a capacităților, a schimbului de informații și a coordonării între părțile interesate relevante la nivel transfrontalier.

Toate tipurile de intervenții vor oferi măsuri specifice de prevenire și reducere la minimum a efectelor schimbărilor climatice asupra grupurilor vulnerabile și marginalizate, care, în unele cazuri, se numără printre cele mai vulnerabile la astfel de efecte. De asemenea,

activitățile de sensibilizare vor fi adaptate la nevoile persoanelor cu handicap, încurajând utilizarea de noi tehnologii sau măsuri adaptate pentru persoanele cu dizabilități diferite, pentru persoanele în vârstă sau pentru persoanele din grupuri marginalizate. Dezvoltarea durabilă este un punct principal pentru această SO. Acest lucru va fi asigurat de toate intervențiile privind adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre. Va fi promovată abordarea ecosistemică, ceea ce înseamnă că soluțiile bazate pe natură vor fi preferate, ori de câte ori este posibil, deasupra infrastructurii dure sau gri și a soluțiilor tehnice tradiționale, ceea ce va aduce o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă a regiunii.

OS va contribui în mod direct la ODD 13, concentrându-se pe activitățile de sensibilizare, pe dezvoltarea de mijloace de adaptare la schimbările climatice și pe consolidarea capacității instituționale în ceea ce privește prevenirea riscurilor și reziliența.

2.2.1.1b. Definirea unui singur beneficiar sau a unei liste limitate de beneficiari și procedura de acordare

Referință: articolul 17(9)(c)(i)

--

## 2.2.1.2. Indicatori

Referință: articolul 17 (3)(ii) (e) și articolul 17 (9)(c) (iii)

Tabelul 2 - Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Țintă (2024)	Țintă Finală (2029)
P2	RSO2.4	RCO84	Acțiuni-pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor	acțiuni pilot	0	4
P2	RSO2.4	RCO122	Investiții în sisteme noi sau îmbunătățite de monitorizare, pregătire, avertizare și răspuns în caz de dezastre împotriva riscurilor naturale care nu sunt legate de climă și a riscurilor legate de activitățile umane	euro	0	4000000
P2	RSO2.4	RCO24	Investiții în sisteme noi sau îmbunătățite de monitorizare, pregătire, avertizare și răspuns în caz de dezastre naturale	euro	0	20000000
P2	RSO2.4	RCO87	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier	organizații	0	13
P2	RSO2.4	RCO26	Infrastructură ecologică construită sau modernizată pentru adaptarea la schimbările climatice	hectare	0	67

Tabelul 3 - Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	De bază	An de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P2	RSO2.4	RCR104	Soluții preluate sau up-scale de către organizații	soluții	0.00	2021	2.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P2	RSO2.4	RCR35	Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor	persoane	0.00	2021	1,000,000.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P2	RSO2.4	RCR84	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului	organizații	0.00	2021	7.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P2	RSO2.4	RCR37	Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale legate de climă (altele decât inundațiile și incendiile de vegetație)	persoane	0.00	2021	1,000,000.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	De bază	An de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P2	RSO2.4	RCR96	Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale care nu sunt legate de climă și a riscurilor legate de activitățile umane	persoane	0.00	2021	300,000.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	



### 2.2.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17(3)(e)(iii) și articolul 17(9)(c)(iv)

Grupurile-țintă sunt definite ca persoane fizice și/sau organizații care beneficiază de rezultatele proiectelor finanțate de program:

- Organizațiile din sectorul public, factorii de decizie și planificatorii și organizațiile afectate de adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre;
- Populația din zona transfrontalieră - persoanele și comunitățile vor fi mai protejate de efectele negative ale schimbărilor climatice și de riscurile pe care le implică; de asemenea, aceștia vor fi mai bine informați și educați în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice și riscurile;
- Oameni de știință și cercetători;
- Educatori de mediu și organizații de mediu;
- Autoritățile locale.

#### 2.2.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, DLRC sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17(3)(e)(iv)

Nu se aplică.

#### 2.2.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17(3)(e)(v)

Programul nu intenționează să utilizeze instrumente financiare. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).

2.2.1.6. Defalcare orientativă a resurselor programului UE în funcție de tipul de intervenție

Referință: articolul 17(3)(e)(vi), articolul 17(9)(c)(v)

Tabelul 4 - Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO2.4	FEDER	058. Adaptarea la măsurile privind schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor legate de climă: inundații și alunecări de teren (inclusiv sensibilizare, sisteme de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, infrastructuri și abordări ecosistemice)	16,000,000.00
P2	RSO2.4	FEDER	061. Prevenirea și gestionarea riscurilor naturale care nu sunt legate de climă (de exemplu cutremure) și a riscurilor legate de activitățile umane (de exemplu accidentele tehnologice), inclusiv sensibilizarea, sistemele de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, infrastructurile și abordările bazate pe ecosisteme	3,500,000.00
P2	RSO2.4	FEDER	060. Adaptarea la măsurile privind schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor legate de climă: altele, de exemplu furtuni și secetă (inclusiv sensibilizare, sisteme de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, infrastructuri și abordări bazate pe ecosisteme)	6,301,310.00
P2	RSO2.4	FEDER	059. Adaptarea la măsurile privind schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor legate de climă: incendii (inclusiv sensibilizare, sisteme de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, infrastructuri și abordări ecosistemice)	15,000,000.00

Tabelul 5 - Dimensiunea 2 - formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO2.4	FEDER	01. Grant	40,801,310.00

Tabelul 6 - Dimensiunea 3 - Mecanismul de punere în aplicare teritorială și concentrarea teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO2.4	FEDER	33. Alte abordări - Lipsa direcționării teritoriale	40,801,310.00

2.2.1. Obiectiv specific: RSO2.7. Îmbunătățirea protecției și a conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii ecologice, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Referință: articolul 17(3)(e)

Îmbunătățirea protecției și a conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii ecologice, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

2.2.1.1 Tipurile de acțiuni înrudite și contribuția preconizată a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și la strategiile privind bazinele maritime, după caz

Referință: articolul 17(3)(e)(i) și articolul 17 (9)(c)(ii)

Regiunea are o biodiversitate bogată, în special de-a lungul și în jurul Dunării. Zona are numeroase arii naturale protejate, cum ar fi siturile Natura 2000 și Ramsar, de ambele părți ale frontierei. Ambele țări au o responsabilitate comună pentru conservarea anumitor specii (cum ar fi sturionul Dunării[1]) și împărtășesc provocări similare în ceea ce privește protejarea ecosistemului unic al Dunării, conform Convenției privind protecția fluviului Dunărea.

Dovezile disponibile arată că ambele părți ale frontierei sunt afectate în mod egal de activitățile umane nesustenabile, care provoacă degradarea mediului, inclusiv pierderea biodiversității, poluarea solului, a apei și a aerului, degradarea și deșeurile. Locuințele sau activitățile umane au condus la un nivel ridicat de fragmentare a habitatelor sălbatice, atât de-a lungul malurilor Dunării, cât și de pe granița terestră dintre RO și BG.

Astfel cum s-a subliniat în analiza teritorială informatică, zonele protejate sunt afectate în mod special de activitățile umane, în timp ce zonele urbane sunt afectate în mod deosebit de poluare. Infrastructura de monitorizare insuficientă împiedică urmărirea cuprinzătoare a calității aerului și soluțiile eficiente de gestionare. Sunt necesare activități suplimentare pentru a îmbunătăți calitatea biodiversității și pentru a elimina/reduce poluarea, având în vedere, de asemenea, beneficiile pentru conservarea sănătății umane. Numeroase sarcini împiedică abordarea eficientă a provocărilor de mediu din domeniu, inclusiv lacunele în materie de cercetare și cunoștințe, lacunele în materie de cooperare și comunicare, capacitatea insuficientă, inclusiv infrastructura de monitorizare.

Având în vedere provocările care afectează zona transfrontalieră, Prioritatea va sprijini acțiuni legate de următoarele domenii (listă neexhaustivă):

- reducerea tuturor tipurilor de poluare, prin sprijinirea investițiilor în monitorizarea și colectarea de date privind poluarea aerului, a solului și a apei.
- sprijinirea dezvoltării infrastructurilor ecologice, inclusiv prin dezvoltarea și protejarea zonelor verzi din așezările umane și sensibilizarea cu privire la beneficiile spațiilor verzi.
- consolidarea conservării biodiversității, a recuperării și a utilizării durabile și a protecției patrimoniului natural, inclusiv a siturilor Natura 2000 și RAMSAR.

Măsurile care vizează infrastructura ecologică și reducerea tuturor formelor de poluare vor fi considerate o prioritate mai mare în ceea ce privește restul activităților din cadrul SO2.7.

Exemple de tipuri de acțiuni (listă neexhaustivă):

- Promovarea, facilitarea și încurajarea implicării cetățenilor în protejarea biodiversității, inclusiv în conservarea și utilizarea durabilă a acesteia;
- Conservarea biodiversității și a habitatelor prin aplicarea celor mai bune practici din partea agențiilor guvernamentale, a institutelor de cercetare, a organizațiilor neguvernamentale, precum și a participării active a societății civile (de exemplu, sprijinirea restaurării sau îmbunătățirii habitatelor naturale sau seminaturale, crearea de coridoare ecologice sau alte infrastructuri ecologice, inversarea degradării habitatelor, reducerea fragmentării terenurilor sau a peisajului marin și atenuarea presiunilor/amenințărilor etc.).
- Protejarea și refacerea naturii și a biodiversității, situate în interiorul și în apropierea așezărilor prin soluții comune adecvate, inclusiv prin crearea de coridoare ecologice, poduri verzi, pasaje ecologice, infrastructuri verzi, ecoducte etc. pentru a reconecta zonele naturale fragmentate artificial;
- Sprijinirea colectării de date și a schimbului de informații cu privire la biodiversitate între cele două părți ale frontierei;
- Evaluarea, îmbunătățirea și promovarea în comun a serviciilor ecosistemice la nivel local și regional într-un context transfrontalier;
- Dezvoltarea și îmbunătățirea ecosistemelor (cum ar fi pădurile, râurile, lacurile, coastele, zonele umede, zonele mlăștinoase, parcurile urbane, terenurile cultivate etc.) pentru a-și îmbunătăți potențialele servicii (beneficii) pentru bunăstarea societății (din perspectivă ecologică, estetică, spirituală, de sănătate) pentru a sprijini biodiversitatea și a reduce poluarea;
- Schimbul de bune practici și punerea în aplicare a unor soluții ecologice și inovatoare care să abordeze speciile alogene invazive și să consolideze practicile durabile de gestionare a mediului (de exemplu, gestionarea favorabilă polenizatorilor, gestionarea corpurilor de apă, a pădurilor etc.);
- Sprijinirea înființării de bănci de semințe, a repopulării materiilor organice din sol și a organismelor care promovează creșterea și stabilirea plantelor, precum și reintroducerea speciilor selectate;
- Dezvoltarea infrastructurilor ecologice și sprijinirea biodiversității și protejarea naturii în așezările umane, inclusiv prin: înverzirea acoperișurilor și fațadelor, grădinăritul, promovarea unor soluții ecologice ecologice pentru înlocuirea pesticidelor și a erbicidelor în zonele urbane etc.;
- Dezvoltarea de zone verzi, inclusiv conexiuni între spațiile verzi (parcuri urbane, facilități sportive verzi, păduri, verdele malurilor râurilor);



- Sensibilizarea cu privire la beneficiile spațiilor verzi, inclusiv în zonele urbane, încurajarea acțiunilor locale pentru așezări mai ecologice și reabilitarea terenurilor dezafectate, impulsivarea schimbărilor comportamentale în ceea ce privește îmbunătățirea protecției și conservării naturii și a biodiversității, precum și reducerea poluării;
- Îmbunătățirea controlului poluării prin sprijinirea investițiilor în monitorizarea și colectarea de date privind poluarea aerului, a solului și a apei, în special în zonele urbane, inclusiv prin crearea de instrumente pentru măsurarea calității aerului, solului și apei și prin furnizarea de date în timp real (de exemplu, rețele de senzori și aplicații și platforme care să permită raportarea de către public).

Toate proiectele vor trebui să demonstreze relevanța pentru zona transfrontalieră și să contribuie la documentele strategice naționale și ale UE, în special la Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030 și la Planul UE de refacere a naturii. Proiectele ar trebui să fie în beneficiul întregii zone a programului și ar trebui să se concentreze, de asemenea, asupra obiectivelor Pactului verde în ceea ce privește sprijinirea conservării biodiversității, protejarea zonelor protejate și promovarea spațiilor urbane verzi.

Această abordare va fi pusă în aplicare prin cereri de propuneri specifice/regulate și este complementară strategiilor naționale și programelor operaționale principale din cele două țări, precum și LIFE.

Proiectele ar trebui să fie elaborate în comun de autoritățile publice competente și de alte părți interesate și actori relevanți de ambele părți ale frontierei și ar trebui să fie în conformitate cu documentele strategice naționale și regionale și locale respective. Pentru a asigura delimitarea și complementaritatea cu alte programe și proiecte de mediu, precum și pentru a garanta o valoare adăugată mai mare și o calitate mai mare a operațiunilor finanțate, instituțiile/organismele RO și BG competente vor fi implicate activ în pregătirea orientărilor privind cererea de propuneri și vor fi puternic recomandate în procesul de selecție a proiectelor.

Acțiunile planificate vor contribui la AP 6 SUERD, în special prin prevenirea deteriorării speciilor și habitatelor. Ele sprijină, de asemenea, domeniul prioritar 10 al EUSDR (AP 10) prin sprijinirea acțiunilor de consolidare a capacităților, a schimbului de informații și a coordonării între părțile interesate relevante la nivel transfrontalier.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece nu se preconizează că acestea vor avea un impact negativ semnificativ asupra mediului din cauza naturii lor.

Intervențiile vor viza îmbunătățirea accesului persoanelor cu handicap atât la infrastructura verde care urmează să fie dezvoltată, cât și la patrimoniul natural. În plus, intervențiile vor lua în considerare accesul, în condiții de egalitate și nediscriminare, la toate produsele de informare și comunicare, inclusiv activitățile de sensibilizare și activitățile care vizează promovarea protecției biodiversității.

Dezvoltarea durabilă este, de asemenea, esențială pentru acest OS. Acest lucru va fi asigurat în mod direct de toate intervențiile care vizează reducerea poluării, dezvoltarea infrastructurii ecologice și consolidarea conservării biodiversității. În timp ce prin prioritizarea reducerii poluării, OS se va concentra pe îmbunătățirea controlului poluării, acordând prioritate dezvoltării infrastructurii ecologice, condițiile de mediu vor fi îmbunătățite, împreună cu sănătatea și viața cetățenilor.

OS va contribui în mod direct la ODD 15.



## 2.2.1.1b. Definirea unui singur beneficiar sau a unei liste limitate de beneficiari și procedura de acordare

Referință: articolul 17(9)(c)(i)

--

## 2.2.1.2. Indicatori

Referință: articolul 17(3)(e)(ii) și articolul 17(9)(c)(iii)

Tabelul 2 - Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Țintă (2024)	Țintă Finală (2029)
P2	RSO2.7	PSO 3	Instrumente puse în aplicare pentru atenuarea poluării	număr	0	8
P2	RSO2.7	RCO84	Acțiuni-pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor	acțiuni pilot	0	16
P2	RSO2.7	RCO87	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier	organizații	0	32
P2	RSO2.7	RCO36	Infrastructura ecologică sprijinită în alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice	hectare	0	5

Tabelul 3 - Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Scenariul de referință	Anul de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P2	RSO2.7	RCR84	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului	organizații	0.00	2021	16.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Scenariul de referință	Anul de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P2	RSO2.7	RCR104	Soluții preluate sau up-scale de către organizații	soluții	0.00	2021	8.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P2	RSO2.7	PSR3	Populația care locuiește în zona acoperită de instrumentele puse în aplicare pentru atenuarea poluării	persoane	0.00	2022	210,000.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P2	RSO2.7	RCR95	Populația care are acces la infrastructuri ecologice noi sau îmbunătățite	persoane	0.00	2021	3,750.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	

### 2.2.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17(3)(e)(iii) și articolul 17(9)(c)(iv)

Grupurile-țintă sunt definite ca persoane fizice și/sau organizații care beneficiază de activitățile desfășurate cu sprijinul programului și de rezultatele acestor activități. Grupurile-țintă nu sunt neapărat implicate direct în operațiune. Acestea includ:

- Instituțiile din sectorul public și autoritățile locale - factorii de decizie și planificatorii, inclusiv autoritățile locale, se află în centrul intervențiilor sprijinite, având în vedere mandatul și capacitatea acestora de a promova și implementa activități în domeniul protecției și conservării naturii, biodiversității și infrastructurii ecologice.
- ONG-urile cu activități relevante vor fi, de asemenea, vizate, având în vedere capacitatea și puterea lor de a influența atât agenda politică, cât și de a mobiliza implicarea civică.
- Universitatea și mediul academic din sectoarele relevante vor fi vizate, având în vedere rolul lor în generarea de cunoștințe și expertiză. Sprijinul le va permite acestora să își împărtășească cunoștințele, să contribuie la îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor, la extinderea rețelelor și, de asemenea, la îmbunătățirea furnizării proprii activități prin accesul la date și la practici pe teren.
- Populația din zona transfrontalieră - oamenii și comunitățile vor fi mai bine informate și educate în ceea ce privește protecția mediului și adoptarea unor practici și stiluri de viață mai ecologice.
- Întreprinderile locale vor fi, de asemenea, vizate de proiecte, permițându-le să adopte practici și cicluri de producție mai sigure și mai durabile.
- Autoritățile locale.

2.2.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a investițiilor teritoriale integrate (ITI), a dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității (DLRC) sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17(3)(e)(iv)

Nu se aplică.

#### 2.2.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17(3)(e)(v)

Programul nu intenționează să utilizeze instrumente financiare. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).



2.2.1.6. Defalcare orientativă a resurselor programului UE în funcție de tipul de intervenție

Referință: articolul 17(3)(e)(vi), articolul 17(9)(c)(v)

Tabelul 4 - Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO2.7	FEDER	079. Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele, infrastructura verde și albastră	15,000,000.00
P2	RSO2.7	FEDER	077. Măsuri de reducere a calității aerului și a zgomotului	5,000,000.00
P2	RSO2.7	FEDER	078. Protecția, refacerea și utilizarea durabilă a siturilor Natura 2000	5,000,000.00
P2	RSO2.7	FEDER	080. Alte măsuri de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în zona de conservare și refacere a zonelor naturale cu potențial ridicat de absorbție și stocare a carbonului, de exemplu prin reumidificarea zonelor mlăștinoase, captarea gazelor din depozitele de deșuri	3,000,000.00

Tabelul 5 - Dimensiunea 2 - formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO2.7	FEDER	01. Grant	28,000,000.00

Tabelul 6 - Dimensiunea 3 - Mecanismul de punere în aplicare teritorială și concentrarea teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P2	RSO2.7	FEDER	33. Alte abordări - Lipsa direcționării teritoriale	28,000,000.00

## 2.3. Prioritate: P3 - O regiune educată

Referință: articolul 17(3) litera (d)

2.3.1. Obiectiv specific: RSO4.2. Îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Referință: articolul 17(3) litera (e)

Îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

2.3.1.1 Tipurile de acțiuni înrudite și contribuția preconizată a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și la strategiile privind bazinele maritime, după caz

Referință: articolul 17(3)(e)(i) și articolul 17(9)(c)(ii)

Rezultatele educației arată o performanță relativ slabă, de ambele părți ale frontierei, cu mult sub media UE (atât în ceea ce privește învățământul de bază, cât și învățământul superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții). Condițiile geografice și izolarea au împiedicat, de asemenea, comunitățile locale să dezvolte legături strânse, inclusiv în ceea ce privește învățarea limbii vecine. Prin urmare, rata analfabetismului este îngrijorătoare, iar bilingvismul nu este larg răspândit în rândul populației. În plus, zona transfrontalieră a înregistrat un număr mare de emigrări ale persoanelor cu calificări educaționale în domeniul științei și tehnologiei în ultimele decenii.

Numărul elevilor cu rezultate slabe (15 ani, sondaj PISA, 2018) în matematică, citire și științe este mai mult decât dublu față de media UE (date la nivel de țară). Participarea la învățământul superior este foarte scăzută, cu doar aproximativ 11 % din populație în regiunile RO și 20 % în regiunile BG care au absolvit învățământul terțiar, comparativ cu 29 % la nivelul UE (Eurostat, date din 2020). Ratele NEET (persoane care nu urmează niciun program educațional sau de formare) sunt mai mari decât media UE (11 %) în toate regiunile de frontieră RO-BG, cu valori de până la 27 % în Severozapaden (BG) și 19,9 % în sud-estul (RO) (Eurostat, date din 2020). Participarea la educația și formarea adulților este cu mult sub media UE de 9,2 %, cu valori de aproximativ 1 % sau chiar mai mici în regiunile RO-BG (Eurostat, date pentru 2020). Astfel, învățarea pe tot parcursul vieții este foarte scăzută în ambele țări.

Pentru a fi mai bine pregătiți pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, sunt necesare mai multe investiții în perfecționarea și mobilitatea angajaților, în legătură cu cerințele pieței.

Acțiunile comune (de exemplu, evenimente comune, cursuri de formare, programe de învățământ, facilități etc.) vor urmări reducerea discrepanțelor din zonă și vor facilita dezvoltarea cooperării transfrontaliere între cele două situri ale frontierei.

Vor fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni (listă neexhaustivă):

1. Dezvoltarea unor sisteme extinse și structurate de învățare a limbilor străine, ca vector pentru consolidarea încrederii la nivel transfrontalier, pentru crearea bazei pentru viitoarele schimburi și, de asemenea, ca factor de stimulare a ocupării forței de muncă.
2. Dezvoltarea unor programe comune de educație și formare transfrontalieră - la fața locului, în zone în care accesibilitatea nu reprezintă un obstacol sau online, utilizând instrumente și metode de învățare digitalizate, în cazul în care prezența fizică nu este o opțiune.
3. Dezvoltarea stagiilor sau stagiilor transfrontaliere și a programelor de schimb de studenți pentru tinerii absolvenți/studenți.
4. Dezvoltarea de inițiative comune de sprijinire a educației și învățării adulților, inclusiv facilitarea mobilității în scop educațional.
5. Dezvoltarea de parteneriate între instituțiile și întreprinderile de învățământ secundar și superior, în vederea îmbunătățirii orientării către piață și a aspectului de calitate al educației și pentru a oferi tinerilor studenți posibilitatea de a se forma și/sau de a studia de cealaltă parte a frontierei. Sunt avute în vedere în special schimburile pe termen lung.
6. Dezvoltarea de parteneriate între instituțiile de educație și formare și părțile interesate, la toate nivelurile de educație (de la începutul până la cel terțiar), pentru a sprijini învățarea reciprocă și schimbul de practici între cadrele didactice și formatorii de ambele părți ale frontierei.
7. Elaborarea de inițiative și acțiuni comune pentru a sprijini accesul la educație și formare incluzivă de calitate, inclusiv a educației și învățării adulților (LLL), la grupuri vulnerabile sau marginalizate, inclusiv la persoanele cu handicap, CES („Cerințe/Nevoi educaționale speciale” este o definiție legală și se referă la copiii cu probleme de învățare sau dizabilități care le îngreunează învățarea față de majoritatea copiilor de aceeași vârstă).
8. Măsuri comune pentru îmbunătățirea legăturii dintre piața forței de muncă și sistemul de educație și formare.
9. Investiții în infrastructura facilităților educaționale (de exemplu, spații de învățare, cum ar fi sălile de clasă, laboratoarele, bibliotecile, atelierile, sălile de sport, spațiile de învățare în aer liber, dar și alte facilități) pentru toate nivelurile de educație și activitățile educaționale (inclusiv cele de remediere și după școală), formarea tehnică și profesională și LLL etc.; se va acorda o atenție deosebită promovării învățării accesibile și incluzive pentru toate persoanele.
10. Investiții în asigurarea dotării adecvate a facilităților comune de învățare, cu accent pe digitalizare: echipamente, instrumente etc., în special cele care sprijină dezvoltarea competențelor practice și/sau digitale și a învățării la distanță, cum ar fi computerele, echipamentele de videoconferință/educație la distanță, învățarea VR etc.

Aplicarea fondului pentru proiecte mici, ca posibil instrument de sprijinire a proiectelor cu volum financiar limitat, este analizată de structurile programului în timpul etapei de punere în aplicare, în funcție de evoluția programului.

Toate activitățile prevăzute vor viza îmbunătățirea serviciilor de educație și formare în corelație cu toate sectoarele economice și părțile interesate vizate de celelalte organizații de producători, precum și cu nevoile lor de formare și ar trebui să fie dezvoltate în comun. De asemenea, proiectele trebuie să promoveze și să consolideze cooperarea dintre cele două părți ale frontierei.

De asemenea, această abordare este complementară acțiunilor susținute de strategiile naționale și de programele operaționale principale din cele două țări, precum și de ERASMUS+, care abordează dezvoltarea abilităților verzi și digitale, a competențelor lingvistice, perfecționarea și recalificarea adulților.

Tipurile de acțiuni nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 8 au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece nu se preconizează că acestea vor avea un impact negativ semnificativ asupra mediului din cauza naturii lor. Tipurile de acțiuni nr. 9 și nr. 10 au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece au fost evaluate ca fiind compatibile în temeiul orientărilor tehnice DNSH ale MRR.

Acțiunile sprijinite vor contribui la prioritatea 9 a SUERD, în special la *acțiunea 6 s și la acțiunea 7*.

Dezvoltarea oricăror programe și inițiative educaționale și de învățare va fi adaptată tuturor grupurilor vulnerabile care ar putea beneficia de pe urma acestora (de exemplu, persoanele nevăzătoare sau persoanele cu mobilitate redusă). De asemenea, inițiativele comune care vor fi dezvoltate vor asigura incluziunea adecvată a grupurilor vulnerabile și marginalizate, precum și a persoanelor cu handicap și a nevoilor educaționale speciale și a minorităților etnice, în activitățile avute în vedere.

Proiectele sunt încurajate să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile și ale comunităților marginalizate, să consolideze accesul egal la educație și învățare. Sprijinul poate include o combinație de acțiuni generale favorabile incluziunii și sprijin specific pentru grupurile vulnerabile și marginalizate.

În plus, nesegregarea și nediscriminarea sunt cerințe de bază pentru toate operațiunile finanțate prin intermediul PI (Programul Interreg). În toate operațiunile educaționale se ține seama de principiul desegregării, astfel încât să se descurajeze investițiile care ar putea duce la o concentrare sporită sau la o izolare fizică suplimentară a grupurilor marginalizate. Proiectele sunt încurajate să desfășoare acțiuni specifice pentru a consolida accesul egal la educație și formare generală nesegregate pentru cei din zonele segregate, îndepărtate și rurale, inclusiv prin mijloace digitale.

Toate programele de învățare și educație și inițiativele care urmează să fie dezvoltate și puse în aplicare în cadrul acestui OS vor trebui să contribuie la dezvoltarea durabilă, oferind conținut care promovează dezvoltarea durabilă. În acest sens, potențialii beneficiari vor fi încurajați să includă în conținutul programelor de învățare și educație materiale legate de principiul dezvoltării durabile și să promoveze „competențele ecologice”. În plus, intervențiile vor trebui să asigure utilizarea eficientă a resurselor și utilizarea materialelor etichetate ca produse ecologice.

OS va contribui în mod direct la ODD 4 - cu scopul de a asigura o educație de calitate incluzivă și echitabilă și de a promova oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți cetățenii din regiunea transfrontalieră.

### 2.3.1.1b. Definirea unui singur beneficiar sau a unei liste limitate de beneficiari și procedura de acordare

Referință: articolul 17(9)(c)(i)

--

### 2.3.1.2. Indicatori

Referință: articolul 17(3)(e)(ii) și articolul 17(9)(c)(iii)

Tabelul 2 - Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Țintă (2024)	Țintă Finală (2029)
P3	RSO4.2	RCO85	Participări la programe comune de formare	participări	0	2600
P3	RSO4.2	RCO87	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier	organizații	0	33
P3	RSO4.2	PSO 4	Investiții în educație, formare și servicii de învățare pe tot parcursul vieții	investiții	0	13

Tabelul 3 - Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	De bază	Anul de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P3	RSO4.2	PSR4	Utilizatorii anuali ai investițiilor sprijinite în educație, formare și servicii de învățare pe tot parcursul vieții	investiții	0.00	2021	7,800.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P3	RSO4.2	RRCR81	Finalizarea programelor comune de formare profesională	participanți	0.00	2021	1,560.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	



Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	De bază	Anul de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P3	RSO4.2	RCR84	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului	organizații	0.00	2021	16.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	

### 2.3.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17(3)(e) (iii) și articolul 17 (9)(c) (iv)

Grupurile-țintă avute în vedere de această prioritate sunt:

- Copiii înscriși în învățământul preșcolar
- Elevi, studenți la toate nivelurile de educație
- Profesori, formatori, manageri și personal auxiliar al instituțiilor de învățământ și formare profesională
- Angajații, în special tinerii
- Persoane aparținând grupurilor vulnerabile, în special persoane cu dizabilități și nevoi educaționale speciale, persoane din mediul rural sau din comunități marginalizate
- IMM-uri
- Autorități locale

#### 2.3.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, DLRC sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17(3)(e)(iv)

33 Alte abordări: Nici o țintă teritorială.

### 2.3.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17(3)(e)(v)

Programul nu intenționează să utilizeze instrumente financiare. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).

### 2.3.1.6. Defalcare orientativă a resurselor programului UE în funcție de tipul de intervenție

Referință: articolul 17(3)(e) (vi), articolul 17(9)(c)(v)

Tabelul 4 - Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO4.2	FEDER	122. Infrastructura pentru învățământul primar și secundar	1,000,000.00
P3	RSO4.2	FEDER	124. Infrastructura pentru educația și formarea profesională și pentru învățarea în rândul adulților	3,000,000.00
P3	RSO4.2	FEDER	151. Sprijin pentru educația adulților (cu excepția infrastructurii)	2,000,000.00
P3	RSO4.2	FEDER	123. Infrastructura pentru învățământul terțiar	2,000,000.00
P3	RSO4.2	FEDER	149. Sprijin pentru învățământul primar și secundar (cu excepția infrastructurii)	2,000,000.00
P3	RSO4.2	FEDER	150. Sprijin pentru învățământul terțiar (cu excepția infrastructurii)	2,000,000.00

Tabelul 5 - Dimensiunea 2 - formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO4.2	FEDER	01. Grant	12,000,000.00

Tabelul 6 - Dimensiunea 3 - Mecanismul de punere în aplicare teritorială și concentrarea teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P3	RSO4.2	FEDER	33. Alte abordări - Lipsa direcționării teritoriale	12,000,000.00

#### 2.4. Prioritate: P4 - O regiune integrată

Referință: articolul 17(3)(d)

2.4.1. Obiectiv specific: RSO5.2. Promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității, în alte zone decât zonele urbane

Referință: articolul 17(3)(e)

Promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității, în alte zone decât zonele urbane

2.4.1.1 Tipurile de acțiuni înrudite și contribuția preconizată a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și la strategiile privind bazinele maritime, după caz

Referință: articolul 17(3)(e)(i) și articolul 17(9)(c)(ii)

OS STI va fi elaborată de părțile interesate relevante din domeniu în termen de cel mult 18 luni de la adoptarea AP de către CE.

**Ruta Eurovelo 6 va servi drept element de legătură, aducând coerență și un singur obiectiv: dezvoltarea zonei de frontieră prin intervenții multisectoriale.**

**Majoritatea tipurilor orientative de acțiuni propuse pot fi, de asemenea, puse în aplicare de IMM-uri, inclusiv de microîntreprinderi.**

Se are în vedere o abordare teritorială multitematică și transsectorială integrată:

**1. Dezvoltarea rutei Eurovelo 6 este coloana vertebrală a abordării integrate a diversificării economice în zona de PI (Programul Interreg). Traseul de ciclism are un potențial semnificativ de a atrage noi vizitatori și de a crea și consolida un brand pentru regiune, ca patrimoniu holistic/eco-destinație.**

Sunt avute în vedere intervenții privind ruta centrală - principala rută EuroVelo 6 - și rețeaua globală - rute secundare care conduc în interiorul zonei de frontieră către diferite obiective culturale și turistice.

Vor fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni (listă neexhaustivă):

1. Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru ciclism, inclusiv măsuri de siguranță, puncte de prim ajutor și servicii, semnalizare etc. Se va acorda prioritate proiectelor care asigură legătura cu atracțiile turistice - situri culturale, de patrimoniu natural și cu alte mijloace de transport. Infrastructura conectată (inclusiv noua infrastructură, reconstrucția sau modernizarea tronsoanelor rutiere relevante) este, de asemenea, luată în considerare, în cazuri justificate în mod corespunzător și în conformitate cu lista operațiunilor;
2. Asigurarea siguranței rutiere pentru tronsoanele care se suprapun cu ruta EuroVelo, în vederea respectării standardelor referitoare la sistemele de semnalizare a traficului și/sau dezvoltarea suplimentară a infrastructurii dedicate bicicliștilor și pietonilor, cum ar fi tuneluri, bypass-uri, poduri, pasaje și pasarele și piste de ciclism protejate;
3. Asigurarea conexiunilor eficiente cu alte mijloace de transport și a accesului la și dinspre alte mijloace de transport, inclusiv porturi și gări feroviare - adaptarea infrastructurii;
4. Asigurarea disponibilității transportului public în legătură cu traseul de ciclism
5. Asigurarea unor servicii adecvate de-a lungul rutei EuroVelo, cum ar fi: zone de cazare, mâncare, băuturi și odihnă, servicii inclusiv Bike Pit-Stops, informații, oferte rezervabile, alte tipuri de asistență;
6. Asigurarea comunicării și a informațiilor, online și de-a lungul traseului, inclusiv aplicații mobile/e pentru bicicliști etc.

Sunt avute în vedere, de asemenea, măsuri neobligatorii, cum ar fi campanii de promovare a transportului ecologic și nemotorizat și/sau publicitate pentru ruta EuroVelo 6, ca măsuri de sprijin.

## **2. Sprijinirea activităților turistice, a sectoarelor și industriilor conectate**

Acțiunile vor fi finanțate pentru a completa și extinde oferta existentă și pentru a spori atractivitatea regiunii de-a lungul EuroVelo 6, prin valorificarea patrimoniului natural și cultural și a atracțiilor turistice disponibile. Întreprinderile mici, familiale și locale - IMM-urile - sunt, de asemenea, vizate în mod special. De asemenea, va fi luată în considerare promovarea sustenabilității ecologice și sociale a turismului, inclusiv competențele ecologice, abordările economiei circulare și aspectele legate de inovarea socială.

Sunt avute în vedere următoarele tipuri de turism: cultural și istoric, de agrement, religios, agroturism, ecoturism, culinar și ecoturism, turism strămoșesc, turism sportiv.

Ar putea fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni (listă neexhaustivă):

7. Investiții în competitivitatea economică a întreprinderilor locale, inclusiv, dar fără a se limita la: construcția/modernizarea instalațiilor productive; furnizarea de echipamente relevante; adoptarea tehnologiilor digitale etc.



8. Set-up de situri naturale pentru uz economic: trasee/căi, eliminarea deșeurilor, securitate, semnalizare, locuri de tabără, alte atracții în aer liber etc.

9. Sprijinirea siturilor cu potențial turistic: construirea, modernizarea/restaurarea castelelor, cetăților, bisericilor, mănăstirilor, palatelor, siturilor arheologice, muzeelor private/publice, bibliotecilor, colecțiilor de artă/galeriilor, spațiilor de expoziții, cramelor, agro-fermelor (de exemplu, ferme/câmpuri de lavandă; ferme/câmpuri de trandafiri, fabrici tradiționale de petrol, stâne oi, parcuri de aventură, atracții în aer liber etc.

10. Crearea de produse și servicii de patrimoniu istoric, natural și cultural comune, extinderea și îmbunătățirea serviciilor, orientarea către noi piețe și crearea de locuri de muncă în zona transfrontalieră, inclusiv prin înființarea de magazine on-site și online, în special pentru produsele tradiționale/locale (alimente locale, pâine, vin, brânză, trandafir, lavandă, miere etc.), inclusiv infrastructura turistică aferentă, accesul și legăturile către siturile turistice;

Se încurajează, de asemenea, sprijinirea actorilor locali și regionali în vederea valorificării obiectivelor/siturilor/experiențelor turistice potențial valoroase, inclusiv prin crearea unor trasee turistice durabile sau prin dezvoltarea unor etichete de calitate pentru excelența în servicii, promovarea și comercializarea ofertei turistice etc., profitând de tendințele din social media - cum ar fi „insta-turismul”.

Formarea personalului, în special a competențelor digitale.

### **3. Sprijin pentru punerea în aplicare a strategiei teritoriale integrate (STI)**

Ar putea fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni (listă neexhaustivă):

Dezvoltarea capacității părților interesate de a pune în aplicare STI;

14. Sprijin pentru implementarea și monitorizarea STI.

**Proiectele trebuie să demonstreze legătura și contribuția la STI, precum și la dezvoltarea rutei EuroVelo 6 și a sectoarelor economice prezente în zona transfrontalieră. De asemenea, trebuie să aibă o dimensiune clară a transfrontalieră.**

Tipurile de acțiuni nr. 13 și 14 au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece nu se preconizează că acestea vor avea un impact negativ semnificativ asupra mediului din cauza naturii lor. Tipurile de acțiuni nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 și 12 au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece au fost evaluate ca fiind compatibile în conformitate cu orientările tehnice ale RRF DNSH.

PI (Programul Interreg) va promova durabilitatea și sustenabilitatea financiară a rezultatelor proiectului, în conformitate cu dispozițiile UE, iar partenerii vor fi încurajați să coordoneze investițiile în stimularea activităților turistice în zonă și să fie întreținute în mod corespunzător în anii de după finalizarea proiectelor. În ceea ce privește IMM-urile, există un risc, deoarece capacitatea lor financiară poate scădea, în cazul în care o încetinire a creșterii economice va urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. IMM-urile din zonă nu au experiență în realizarea proiectelor de cooperare transfrontalieră la frontiera Ro-Bg. Acest lucru poate limita capacitatea lor de a

asigura durabilitatea funcționării. Organismele programului vor sprijini acest tip de parteneri prin furnizarea de avansuri plătite și prin adoptarea unei abordări flexibile și de sprijin în timpul punerii în aplicare. PI (Programul Interreg) va analiza posibilitatea de a utiliza flexibilitatea oferită de regulament pentru a reduce perioada de durabilitate la 3 ani în cazurile legate de menținerea investițiilor sau a locurilor de muncă create de IMM-uri. Decizia finală este luată de către CM.

Partenerii de proiect vor fi încurajați să utilizeze toate fondurile disponibile, inclusiv fondurile private, dacă este cazul, pentru a asigura sustenabilitatea și durabilitatea proiectelor, inclusiv pentru siturile culturale. Ca atare, în perioada de durabilitate, proiectele partenere ar putea lua în considerare diversificarea surselor de investiții suplimentare. Se preconizează că aceste investiții vor genera noi câștiguri economice indirecte pentru regiune și vor sprijini durabilitatea rezultatelor proiectului.

Acțiunile planificate vor contribui la SUERD prin dezvoltarea regiunii ca destinație turistică importantă a UE prin promovarea dezvoltării de produse de calitate, infrastructură și forme inovatoare de turism și cultură, prin sprijinirea directă a IMM-urilor și a parteneriatelor public-privat. AP 03 va contribui la AP 03.

Toate intervențiile vor include măsuri de adaptare a infrastructurii publice la nevoile persoanelor cu handicap. În plus, toate intervențiile vor fi invitate să urmeze, acolo unde este cazul, principiile europene de calitate pentru intervențiile finanțate de UE, cu impact potențial asupra patrimoniului cultural.

Acest OS va contribui la dezvoltarea durabilă prin plasarea Eurovelo 6 în centrul abordării integrate a regiunii în ceea ce privește diversificarea economică. OS va contribui în mod direct la ODD 8 - cu scopul de a promova o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii în regiune.

#### 2.4.1.1b. Definirea unui singur beneficiar sau a unei liste limitate de beneficiari și procedura de acordare

Referință: articolul 17(9)(c)(i)

--

## 2.4.1.2. Indicatori

Referință: articolul 17(3)(e)(ii) și articolul 17(9)(c)(iii)

Tabelul 2 - Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	ID	Indicator	Unitate de măsură	Țintă (2024)	Țintă Finală(2029)
P4	RSO5.2	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mic, mediu, mare)	întreprinderi	0	31
P4	RSO5.2	RCO02	Întreprinderi sprijinite prin granturi	întreprinderi	0	31
P4	RSO5.2	RCO76	Proiecte integrate de dezvoltare teritorială	proiecte	0	60
P4	RSO5.2	RCO87	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier	organizații	0	60
P4	RSO5.2	RCO77	Numărul de situri culturale și turistice care beneficiază de sprijin	situri culturale și turistice	0	18
P4	RSO5.2	RCO58	Infrastructură dedicată pentru ciclism sprijinită	coș de cumpărături	0	200

Tabelul 3 - Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Indicator	Indicator	Unitate de măsură	De Bază	Anul de referință	Țintă (2029)	Sursa datelor	Comentarii
P4	RSO5.2	RCR84	Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului	organizații	0.00	2021	45.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P4	RSO5.2	RCR77	Vizitatori ai siturilor culturale și turistice sprijinite	vizitatori/an	0.00	2021	32,400.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	
P4	RSO5.2	RCR64	Utilizatori anuali ai infrastructurii dedicate bicicletelor	utilizatori/an	0.00	2021	5,000.00	Sistemul de monitorizare a AM (rapoarte de proiect)	

### 2.4.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17(3)(e)(iii) și articolul 17(9)(c)(iv)

Grupurile-țintă avute în vedere de această prioritate sunt:

- Turiștii, în special utilizatorii traseului de ciclism Eurovelo 6;
- Navetiști pe distanțe scurte, care vor avea alternative la transportul public sau la autoturismele personale;
- Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă care vor găsi mai multe oportunități de angajare;
- Populația locală, care va beneficia de facilități culturale îmbunătățite și de mai multe oportunități de petrecere a timpului liber;
- Întreprinderi locale;
- Municipality, care vor beneficia de creșterea veniturilor;
- Autoritățile locale;
- Grupuri vulnerabile, inclusiv persoane cu handicap, persoane din zone îndepărtate, rurale.

#### 2.4.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, DLRC sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17(3)(e)(iv)

Obiectivul Interreg VI-A România-Bulgaria este de a consolida coeziunea și cooperarea între actorii politici regionale de pe întreg teritoriul programului. Investițiile specifice vor consolida cooperarea și vor îmbunătăți condițiile care stau la baza dezvoltării durabile și reziliența a economiei regionale, în special prin sprijinirea turismului durabil, protecția mediului, reducerea riscurilor de mediu, dezvoltarea capitalului uman și sprijinirea întreprinderilor locale.

Deși regiunea are numeroase caracteristici comune în ceea ce privește geografia, demografia și economia, diversitatea locală în ceea ce privește vulnerabilitățile și oportunitățile este, de asemenea, semnificativă, necesitând o abordare locală, pentru a oferi comunităților locale mijloacele necesare pentru a concepe și a pune în aplicare măsurile care răspund mai bine nevoilor lor specifice.

Având în vedere documentul de orientare frontalieră, ținând seama de rezultatele analizei teritoriale și pe baza unor consultări ample cu părțile interesate locale de ambele părți ale frontierei, a devenit evident că intervenții precum sprijinirea întreprinderilor locale și dezvoltarea oportunităților turistice sunt priorități comune care ar putea oferi rezultate mai bune dacă ar fi puse în aplicare într-un mod coerent și integrat în întreaga zonă a programului. În plus, părțile interesate au identificat\* dezvoltarea rutei Eurovelo 6 ca o potențială coloană vertebrală pentru atragerea turiștilor din zona RO-BG și au considerat-o o prioritate semnificativă pentru AP, având în vedere că secțiunea RO-BG a rutei este cea mai puțin dezvoltată din întreaga rută (\*pe baza consultărilor directe și a sondajului efectuat în zonă în timpul fazei de programare).

Ca atare, Grupul de lucru comun pentru planificare strategică și programare (GLC) a decis (prin Decizia nr. 4/16.09.2020) că PA finanțează OP 5.2. și că punerea în aplicare a acestei organizații de producători se realizează printr-o strategie teritorială integrată, concepută de părțile interesate relevante din zonă.

Strategia teritorială integrată va permite armonizarea spațială a politicilor sectoriale (turism, sprijin pentru întreprinderi, conectivitate, protecție și promovare a patrimoniului natural și cultural etc.) și ar permite o abordare mai teritorială a dezvoltării, fiind în același timp integrată în contextul organizațional, juridic, economic și social al zonei.

Obiectivul principal al strategiei este de a asigura dezvoltarea zonei prin stimularea turismului și a patrimoniului cultural, interconectate cu toate domeniile socioeconomice conexe, cum ar fi: infrastructura turistică și culturală, mediul, resursele umane și sistemul educațional, dezvoltarea afacerilor, accesibilitatea etc. Obiectivul strategiei, care integrează toate aceste domenii, este dezvoltarea rutei Euro Velo 6. La elaborarea STI, se va acorda o atenție deosebită abordării multisectoriale integrate și delimitării funcționale a teritoriului vizat.

Strategia teritorială integrată va acoperi zona traversată de ruta Euro Velo 6 și teritoriul adiacent, care se suprapune aproape întreaga zonă PI (Programul Interreg), și anume județele din partea de sud a României (Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași și

Constanța) și șapte districte din partea de nord a Bulgariei (Vidin, Vratsa, Montana, Veliko Tarnovo, Pleven, Ruse, Silistra). Euro Velo 6 intră în zona de program din Mehedinți și Vidin, merge de-a lungul ambelor maluri ale Dunării până la SILISTA și Calărași, și apoi, prin Constanța până la Marea Neagră. Chiar dacă districtul Dobrich nu este traversat de ruta Euro Velo 6, acesta reprezintă un teritoriu adiacent important, cu un mare potențial de a face zona atractivă pentru utilizatorii Euro Velo 6. În plus, ar putea fi avută în vedere dezvoltarea unor rute secundare de ciclism în Dobrich și în partea de sud a Constanța, care ar putea conecta coasta Mării Negre la linia principală a rutei Euro Velo 6.

Se preconizează sprijinirea legăturilor secundare ale liniilor de ciclism (rețea globală), deoarece acestea ies din principala linie EuroVelo Route 6 (linia de bază) și conduc la diferite obiective culturale și turistice, asigurând legătura vitală cu traseul principal de ciclism.

Pentru a dezvolta această strategie, a fost instituit un comitet strategic, care să cuprindă actori relevanți de ambele părți ale frontierei, și anume: autoritățile locale și regionale, ONG-urile și reprezentanții domeniilor socioeconomice legate de dezvoltarea Euro Velo 6. O parte dintre acestea au fost identificate de actorii relevanți din domeniu, iar alții au fost selectați printr-un proces transparent, printr-o cerere deschisă adresată tuturor părților interesate, urmând procedurile naționale respective (<https://interregviarobg.eu/en/join-us-in-the-strategy-board-responsible-with-the-drafting-of-the-integrated-territorial-strategy-for-policy-objective-5-a-europe-closer-to-citizens>). Componenta instituțională a SB este disponibilă pe site-ul internet al programului.

Principalele responsabilități ale Comitetului strategic sunt:

- dezvoltarea strategiei teritoriale integrate, pornind de la principalele nevoi din regiune, corelate cu obiective și indicatori clari și măsurabili. La elaborarea strategiei teritoriale integrate, Comitetul strategic va lua în considerare principalele caracteristici stabilite de regulament, inclusiv abordarea multisectorială integrată a intervențiilor și delimitarea funcțională a teritoriului vizat de intervenții. La selectarea indicatorilor de strategie, se ia în considerare contribuția acestora la indicatorii specifici programului. Obiectivele pot fi mai ample decât obiectivele programului, iar strategia poate oferi o viziune larg împărtășită pentru dezvoltarea viitoare a regiunii.
- să identifice lista proiectelor care contribuie la realizarea obiectivelor strategiei, care ar trebui să fie în concordanță cu obiectivele programului.
- selectați proiectele care urmează să fie incluse în strategie. La propunerea proiectelor în cadrul strategiei, SB ia în considerare criteriile de selecție clare, cum ar fi: proiectele sunt în conformitate cu strategia și obiectivele programului (OP 5, ii), proiectele sunt în conformitate cu tipurile de acțiuni propuse de program, proiectele respectă cerințele programului privind eligibilitatea, legalitatea, regularitatea și buna gestiune financiară.
- implicarea părților interesate într-un mod deschis și productiv în timpul pregătirii strategiei și comunicarea rezultatelor.
- asigurarea punerii în aplicare și a monitorizării strategiei.



Autoritatea de management și secretariatul comun au responsabilitatea de a contracta operațiunile și de a le monitoriza pe parcursul perioadei de punere în aplicare.

În urma aprobării strategiei de către Comitetul strategic, comitetul de monitorizare evaluează strategia pentru a stabili dacă aceasta este în conformitate cu strategia programului pentru obiectivul de politică nr. 5 și dacă respectă dispozițiile aplicabile ale regulamentelor europene referitoare la strategiile teritoriale integrate. În plus, atunci când evaluează strategia teritorială integrată, Comitetul de monitorizare stabilește criteriile de evaluare, luând în considerare dispozițiile de reglementare, inclusiv abordarea multisectorială integrată și delimitarea funcțională a teritoriului vizat.

Până în prezent, delimitarea completă a rutei EuroVelo6 nu este finalizată, astfel încât principala sarcină a strategiei teritoriale ar fi urmărirea traseului exact, identificarea zonei acoperite de EuroVelo 6 și a teritoriului adiacent cu potențial ridicat de dezvoltare a atractivității regiunii și identificarea acțiunilor și proiectelor de dezvoltare a acestei zone.

În plus, se va acorda o atenție deosebită complementarității cu alte instrumente care sprijină dezvoltarea rutei Euro Velo 6 (de exemplu, Planul de redresare și reziliență al României).

Pentru a nu pune în pericol punerea în aplicare a programului, versiunea finală a strategiei de dezvoltare teritorială trebuie să fie pregătită și trimisă spre aprobare comitetului de monitorizare în termen de 18 luni de la aprobarea programului.

#### 2.4.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17(3)(e)(v)

Programul nu intenționează să utilizeze instrumente financiare. Toate proiectele vor fi sprijinite sub formă de granturi, având în vedere natura operațiunilor (dimensiunea transfrontalieră și bugetul relativ redus).

2.4.1.6. Defalcare orientativă a resurselor programului UE în funcție de tipul de intervenție

Referință: articolul 17(3)(e)(vi), articolul 17(9)(c)(v)

Tabelul 4 - Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P4	RSO5.2	FEDER	083. Infrastructură pentru ciclism	18,000,000.00
P4	RSO5.2	FEDER	166. Protecția, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	9,000,000.00
P4	RSO5.2	FEDER	169. Inițiative de dezvoltare teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	2,000,000.00
P4	RSO5.2	FEDER	165. Protecția, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	13,000,000.00
P4	RSO5.2	FEDER	167. Protecția, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, altele decât siturile Natura 2000	5,000,000.00
P4	RSO5.2	FEDER	021. Dezvoltarea întreprinderilor și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	5,000,000.00

Tabelul 5 - Dimensiunea 2 - formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P4	RSO5.2	FEDER	01. Grant	52,000,000.00

Tabelul 6 - Dimensiunea 3 - Mecanismul de punere în aplicare teritorială și concentrarea teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fondul	Cod	Suma (EUR)
P4	RSO5.2	FEDER	24. Alte tipuri de instrumente teritoriale - Alte tipuri de teritorii vizate	52,000,000.00

### 3. Plan de finanțare

Referință: articolul 17(3)(f)

#### 3.1. Credite financiare pe exercițiu

Tabelul 7

Referință: articolul 17(3)(g)(i) și articolul 17(4)(a)-(d)

Fondul	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
FEDER	0.00	27,930,292.00	28,378,935.00	28,836,554.00	29,303,320.00	24,281,338.00	24,766,962.00	163,497,401.00
Total	0.00	27,930,292.00	28,378,935.00	28,836,554.00	29,303,320.00	24,281,338.00	24,766,962.00	163,497,401.00

### 3.2.Total credite financiare pe fond și cofinanțare națională

Referință: articolul 17(3)(f)(ii) și articolul 17(4)(a)-(d)

Tabelul 8

Obiectiv de politică	Prioritate	Fondul	Baza de calcul a sprijinului UE (costul total eligibil sau contribuția publică)	Contribuția UE (a)=(a1)+(a2)	Defalcare orientativă a contribuției UE		Contribuția națională (b)=(c)+(d)	Defalcare orientativă a contrapartidei naționale		Total (e)=(a)+(b)	Rata de cofinanțare (f)=(a)/e	Contribuții din partea țărilor terțe
					fără AT în temeiul articolului 27 alineatul (1) litera (a1)	pentru AT în temeiul articolului 27 alineatul (1) litera (a2)		Public național (c)	Național privat (d)	Total (e)=(a)+(b) Rata de cofinanțare (f)=(a)/e Contribuții din partea țărilor terțe		
3	P1	FEDR	Total	21,400,000.00	20,000,000.00	1,400,000.00	5,753,846.00	5,653,846.00	100,000.00	27,153,846.00	78,8101987468 %	0.00
2	P2	FEDER	Total	73,617,401.00	68,801,310.00	4,816,091.00	19,793,607.00	19,449,601.00	344,006.00	93,411,008.00	78,8101986866 %	0.00
4	P3	FEDER	Total	12,840,000.00	12,000,000.00	840,000.00	3,452,308.00	3,392,308.00	60,000.00	16,292,308.00	78,8101968119 %	0.00
5	P4	FEDER	Total	55,640,000.00	52,000,000.00	3,640,000.00	14,960,000.00	14,700,000.00	260,000.00	70,600,000.00	78,8101983003 %	0.00
	Total	FEDER		163,497,401.00	152,801,310.00	10,696,091.00	43,959,761.00	43,195,755.00	764,006.00	207,457,162.00	78,8101984158 %	0.00
	Total mare			163,497,401.00	152,801,310.00	10,696,091.00	43,959,761.00	43,195,755.00	764,006.00	207,457,162.00	78,8101984158 %	0.00

4. Acțiuni întreprinse pentru a implica partenerii relevanți ai programului în procesul de preparare a programului Interreg și rolul acestor parteneri în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea

Referință: articolul 17(3)(g)

În conformitate cu articolul 8 din Regulamentul de stabilire a dispozițiilor comune (RDC), fiecare stat membru organizează și pune în aplicare un parteneriat cuprinzător, în conformitate cu principiul guvernancei pe mai multe niveluri. Toți partenerii relevanți au fost și vor fi implicați în toate etapele pe parcursul pregătirii și punerii în aplicare a PI (Programul Interreg). Pe lângă autoritățile regionale, locale și alte autorități publice, partenerii economici și sociali și organizațiile de cercetare și universități, PI va promova, de asemenea, participarea activă a societății civile și a organizațiilor de tineret în toate etapele PI (Programul Interreg).

Procesul de consultare a fost conceput pentru a reflecta viziunea părților interesate cu privire la provocările și nevoile zonei de cooperare transfrontalieră, pentru a conveni asupra prioritizării strategice a politicii și a obiectivelor specifice și pentru a le implica în definirea rezultatelor care trebuie obținute în cadrul fiecărei axe prioritare și a intervențiilor strategice care urmează să fie puse în aplicare în acest sens. Părțile interesate relevante pentru cooperarea transfrontalieră au fost implicate pe parcursul întregului proces de pregătire a PI (Programul Interreg), pentru a asigura rezultate utile și pentru a răspunde cerințelor acestora. Acest lucru a fost realizat prin diverse activități de consultare, organizate în diferite etape ale procesului de dezvoltare a PI (Programul Interreg).

Atât în ceea ce privește dezvoltarea asistenței tehnice, cât și elaborarea PI (Programul Interreg), procesul de consultare cu partenerii a fost planificat în strânsă corelație cu calendarul principalelor secțiuni ale PI (Programul Interreg), astfel încât consultările să ofere feedback în timp util.

Cartografierea părților interesate a fost utilizată pentru a stabili o listă a principalelor părți interesate, asigurând participarea tuturor categoriilor relevante. Această abordare a urmat trei etape: identificarea grupurilor relevante pe baza nivelului lor potențial de „interes” și de „influență” legat de dezvoltarea teritorială și cooperarea de-a lungul frontierei RO-BG; furnizarea unei imagini clare și cuprinzătoare a intereselor, importanței și implicării părților interesate; și elaborarea unei strategii de mobilizare și susținere a participării efective a părților interesate pe tot parcursul punerii în aplicare a proiectului.

#### 1. Crearea GLC

La nivelul programului a fost înființat un grup de lucru comun pentru planificare strategică și programare (GLC). Aceasta este compus din membri din RO și BG, precum și din observatori din ambele țări. Printre membrii săi se numără AM, AN, ministerele și agențiile/consiliile de dezvoltare regională, precum și reprezentanți ai ONG-urilor și ai mediului academic. Componenta grupului de lucru comun a fost definită astfel încât să ia în considerare dispozițiile Codului de conduită privind parteneriatul. În ceea ce privește selecția ONG-urilor și mediul academic, a fost organizat un proces de selecție transparent, fiind lansat online o cerere de propuneri



(<https://interregviarobg.eu/selection-of-ngos-public-institutions-of-higher-education-for-the-joint-working-group-for-planning-and-strategic-programming-for-the-romanian-bulgarian-border-for-the-programming-period-2021-2027> și <https://www.mrrb.bg/bg/pokana-doyuridicheski-lica-s-nestopanska-cel-za-uchastie-v-rabotna-grupa-za-izrabotvane-na-teritorialna-strategiya-po-programa-interreg-vi-arumuniya-bulgariya-2021-2027-g/>). Principalele sarcini ale grupului de lucru comun sunt de a orienta faza de programare și de a asigura calitatea și eficacitatea pregătirii PI (Programul Interreg).

## 2. Dezvoltarea analizei teritoriale (AT)

A fost realizat un sondaj online care vizează colectarea opiniilor părților interesate cu privire la nevoile teritoriale, provocările și prioritățile de investiții, precum și identificarea potențialelor idei de proiecte. Chestionarele au fost trimise părților interesate din toate județele/districtele din zona CBC, vizând următoarele categorii de respondenți: administrația publică, mediul de afaceri, ONG-urile, universitățile, organismele de cercetare și dezvoltare și structurile deconcentrate (cultură, mediu, afaceri și economie etc.). Părțile interesate au clasat, în chestionarele completate, nevoile lor de finanțare, selectarea OP-urilor și a OS-urilor aferente.

Au fost organizate 4 ateliere ale părților interesate (Giurgiu, Craiova, Vidin, Silistra) care vizează întreaga zonă de frontieră, pentru a discuta și a valida primele constatări ale AT. Părților interesate li s-a solicitat să acorde prioritate obiectivelor, oferindu-le feedback cu privire la relevanța percepută a fiecărui obiectiv pentru PI (Programul Interreg). În total, 153 de participanți s-au alăturat atelierelor. 107 dintre participanți au fost din RO și 46 de la BG. Evenimentele au reunit 92 de reprezentanți ai autorităților publice, 45 din Camerele de Comerț și ONG-uri și 11 de la universități și instituții de cercetare și dezvoltare.

Fiecare atelier a constat în discuții cu privire la principalele probleme, provocări, nevoi și oportunități din regiune și cu privire la principalele obiective ale următorului PI (Programul Interreg). Aceste două secțiuni principale au fost precedate de o prezentare a constatărilor sondajului părților interesate și au fost ghidate de rezultatele preliminare ale asistenței tehnice.

De asemenea, au fost organizate 2 focus-grupuri (Pleven și Constanța), implicând părțile interesate din întreaga zonă de frontieră în feedback și în discuții de evaluare a viabilității selecției obiectivelor și a impactului teritorial potențial al acestora. În total, 44 de participanți s-au alăturat focus-grupurilor. 33 de participanți au fost din România și 11 din Bulgaria. Evenimentele au reunit 27 de reprezentanți ai autorităților publice și 14 de la ONG-uri și Camere de Comerț.

Fiecare grup de reflecție a constat într-o prezentare a principalelor constatări ale asistenței tehnice, o discuție privind impactul potențial al diferitelor opțiuni strategice pentru PI (Programul Interreg) (pe obiectiv al FEDR) și o discuție privind potențialele operațiuni de importanță strategică pentru teritoriul transfrontalier. Rezultatele ample ale procesului de consultare a părților interesate sunt incluse în acordul de asistență.

Rezultatele consultărilor privind nevoile, potențialul și prioritățile în domeniu au fost luate în considerare cu privire la strategia programului, la clasificarea relevanței obiectivelor specifice și la concentrarea strategică.

### 3.Dezvoltarea PI-ului (Programul Interreg)

OP 3, 2, 4 și 5 au fost selectate de către GLC pentru a fi finanțate. Grupul de lucru comun a decis că numai operațiunile de importanță strategică (OSI) vor fi finanțate în cadrul OP3 și OP 2 - activități referitoare la risc ale OS 2.4, iar punerea în aplicare a OP5 va fi realizată printr-o strategie teritorială integrată.

O solicitare de idei pentru OSI a fost lansată la 5 octombrie 2020, cu privire la OP3. Notificările prin e-mail au fost trimise părților interesate relevante interesate de dezvoltarea mobilității transfrontaliere, iar un anunț public a fost publicat pe site-ul internet al programului: <https://interregviarobg.eu/aveti-o-idee-de-proiect-strategic-pentru-imbunatatirea-conectivitatii-transfrontaliere-impartasiti-ne-viziunea-voastra>, precum și pe rețelele sociale. Au fost primite peste 50 de idei de proiecte strategice și, în urma procesului de evaluare, a fost selectată o idee de proiect pentru a fi inclusă în Anexa 3.

Pentru identificarea ideilor strategice pentru OP2 - acțiuni legate de riscuri, s-a desfășurat un proces de consultare a părților interesate relevante. În urma acestui proces, au fost selectate două idei de operațiuni de importanță strategică pentru a fi incluse în apendicele 3.

În cadrul OP5, STI va fi rezultatul unei colaborări între instituțiile publice și ONG-urile relevante care își desfășoară activitatea în domeniul turismului, al ciclismului și al promovării și sprijinirii economiei locale, a întreprinderilor mici, inclusiv a fermelor locale, a meșteșugarilor) din zona transfrontalieră.

Acești parteneri au format un consiliu strategic care este responsabil de elaborarea strategiei teritoriale integrate, în termen de 18 luni de la aprobarea PI (Programul Interreg). Instituțiile publice relevante din ambele țări au fost notificate cu privire la înființarea acestui consiliu și li s-a solicitat să desemneze un reprezentant care să participe activ la acest organism.

De asemenea, a fost lansată o cerere de propuneri care permite tuturor ONG-urilor interesate să depună candidaturi pentru a face parte din SB. Candidaturile lor au fost evaluate pe baza unor criterii de selecție care au fost făcute cunoscute în prealabil.

Primul proiect al PI (Programul Interreg) a fost publicat spre consultare la 4.11.2020. Această versiune conținea strategia de PI (Programul Interreg), iar prioritățile și observațiile și propunerile de îmbunătățire a documentului de programare ar putea fi prezentate până la 15.12.2020. Toate celelalte versiuni ale programului, inclusiv cea finală, au fost, de asemenea, publicate pentru consultare publică, de fiecare dată când partenerii primesc suficient timp pentru a-și prezenta propunerile. Feedbackul primit de la membrii Grupului de lucru comun a fost discutat și analizat în cadrul programului. Feedbackul părților interesate a fost abordat și inclus în versiunea finală a documentelor programului. Atât proiectele de documente de programare, cât și alte informații relevante au fost încărcate periodic pe pagina PI (Programul Interreg) <https://interregviarobg.eu/en/partnership>. Astfel, partenerii ar putea fi întotdeauna la curent cu stadiul procesului de programare, toate știrile și notificările relevante cu privire la orice etapă de elaborare a PI (Programul Interreg) fiind ușor accesibile pe o platformă dedicată.

Au fost organizate 2 ateliere online, având ca obiectiv prezentarea și discutarea logicii programului de intervenție cu părțile interesate. Evenimentele au fost organizate online la diferite date, pentru a facilita participarea cât mai multor parteneri. Atelierele au început cu o sesiune plenară la care au participat toți participanții, în cadrul căreia a fost prezentată logica intervenției pentru fiecare organizație de producători. Ulterior, participanții au fost împărțiți în grupuri de lucru tematice pentru a discuta obiectivele și tipurile conexe de acțiuni.

De asemenea, AM a făcut parte din proiectul-pilot al OCDE pentru consolidarea implicării cetățenilor în politica de coeziune. Astfel, pentru o perioadă de 12 luni, AM a primit asistență tehnică din partea experților OCDE pentru îmbunătățirea și introducerea de noi inițiative de implicare a cetățenilor în PI (Programul Interreg), cu scopul de a avea un program mai transparent după 2020, mai aproape de nevoile oamenilor și ale comunităților locale din zona noastră de frontieră.

Experții OCDE au organizat un atelier de participare cetățenească de jumătate de zi pentru personalul membrilor Secretariatului Comun, AM, NA și GLC. Acest atelier a vizat diferite forme de participare a cetățenilor, diverse metode disponibile, principalele beneficii ale participării cetățenilor, precum și provocările și modalitățile de abordare a acestora.

#### 4. Punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea

După aprobarea PI (Programul Interreg), Comitet de Monitorizare (CM) va fi stabilit în conformitate cu dispozițiile Codului de conduită privind parteneriatul și cu articolul 29 din Regulamentul Interreg. PI (Programul Interreg) va încerca să asigure continuitatea între cele două perioade de programare în ceea ce privește componenta CM, pentru a valorifica experiența dobândită de membri. În ceea ce privește partenerii sociali, se organizează o procedură transparentă. În acest scop, se lansează un apel, se face publicitate pe site-ul PI (Programul Interreg) și pe platformele de comunicare socială, cu scopul de a selecta organizațiile care urmează să facă parte din CM. CM reprezintă platforma în care partenerii relevanți își pot exprima pozițiile cu privire la aspecte strategice privind punerea în aplicare a PI (Programul Interreg), procesul decizional, pregătirea cererilor de propuneri și a rapoartelor intermediare privind PI (Programul Interreg), precum și monitorizarea și evaluarea PI (Programul Interreg).

PI (Programul Interreg) va continua să promoveze transparența prin publicarea tuturor documentelor importante pentru consultare pe site-ul PI (Programul Interreg). Toate părțile interesate vor fi invitate să trimită observații. Un rol important în punerea în aplicare a OP 5 va aparține Comitetului strategic, care va colabora îndeaproape cu CM al PI (Programul Interreg) pentru a asigura punerea în aplicare cu succes a OP 5. De asemenea, un parteneriat de anvergură va fi utilizat pentru consultările publice lansate în timpul punerii în aplicare, monitorizării și evaluării PI (Programul Interreg).

Fondurile de asistență tehnică ale PI (Programul Interreg) sunt utilizate, printre altele, pentru a sprijini consolidarea capacității instituționale a beneficiarilor, prin organizarea de evenimente de căutare a partenerilor, zile de informare, cursuri de formare privind punerea în aplicare a proiectelor.

5. Abordarea comunicării și a vizibilității programului Interreg (obiectivele, publicul țintă, canalele de comunicare, inclusiv mijloacele de comunicare socială, după caz, bugetul planificat și indicatorii relevanți pentru monitorizare și evaluare)

Referință: articolul 17(3)(h)

Următoarele obiective specifice de comunicare sunt luate în considerare luând în considerare nevoile de comunicare specifice fiecărei etape a ciclului de viață al PI (Programul Interreg) și nevoile de comunicare ale fiecărui grup țintă:

1. Sensibilizarea generală cu privire la PI (Programul Interreg);
2. Atragerea interesului potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare;
3. Sprijinirea beneficiarilor în toate etapele de implementare a proiectului, inclusiv comunicarea rezultatelor proiectului;
4. Să disemineze realizările și rezultatele PI (Programul Interreg) și să evidențieze valoarea adăugată a finanțării UE;
5. Consolidarea comunicării între organismele de PI (Programul Interreg) și a cooperării cu alte grupuri de sprijin extern.

Fiecare obiectiv este dezvoltat în activități de comunicare specifice.

PI (Programul Interreg) a identificat următoarele grupuri-țintă din ambele țări: beneficiarii și potențialii beneficiari, actorii guvernamentali și neguvernamentali la nivel național și regional, mass-media națională/regională/locală, instituțiile UE, publicul larg (cetățenii din domeniul PI și publicul larg din UE), grupul intern de sprijin, grupurile de sprijin extern.

Se ia în considerare o combinație de instrumente de comunicare, personalizate în funcție de tipul grupului țintă. Mesajele și canalele de comunicare vor fi adaptate pentru a răspunde caracteristicilor și nevoilor fiecărui grup-țintă specific, acoperind toate etapele ciclului de viață al programului: pregătirea și lansarea programului, lansarea cererilor de propuneri, selectarea proiectelor, implementarea proiectelor, închiderea programului etc. Pentru fiecare campanie de comunicare adresată unui anumit grup țintă, intenționăm să folosim canalul de comunicare preferat, precum și un mesaj specific personalizat (de exemplu, pentru campaniile pentru tineret intenționăm să folosim social media și să promovăm un anumit limbaj și să atragem mesaje).

A fost creat un site web dedicat: [www.interregviarobg.eu](http://www.interregviarobg.eu), funcțional din 2020, care va fi inclus în portalurile web ale statelor membre participante.

Site-ul web va prezenta toate informațiile prevăzute la articolul 36 alineatul (2) din Regulamentul UE nr. 1059/2021, dar și informații suplimentare utile, care au demonstrat angajamentul în materie de proprietate intelectuală față de transparență. De asemenea, un calendar al cererii de propuneri planificate va fi publicat pe site-ul web, inclusiv toate datele obligatorii menționate la articolul 49 alineatul (2) din Regulamentul UE nr. 1060/2021 și va fi actualizat de cel puțin trei ori pe an. În plus, lista operațiunilor selectate publicată pe site-ul web va include toate datele obligatorii menționate la articolul 49 alineatul (3) din Regulamentul UE nr. 1060/2021, în toate cele 3 limbi, într-un format deschis, lizibil și va fi actualizată în mod constant, cel puțin o dată la patru luni.

Întrucât platformele de comunicare socială au fost utilizate intens pentru promovarea rezultatelor programului și ale proiectelor în perioada 2014-2020, noul PI (Programul Interreg) va continua această abordare. PI (Programul Interreg) va încuraja beneficiarii să fie mai activi în promovarea proiectelor lor pe platformele de comunicare socială, oferindu-le orientări specifice, inclusiv norme de vizibilitate, și anume un pachet de comunicare pentru promovarea proiectului lor („Kitul de inițiere a comunicării”).

Facebook este cea mai comuna platforma social media utilizata in perioada 2014-2020 si cea mai populara platforma social media din Romania si Bulgaria.

Twitter este folosit de IP (Programul Interreg) pentru anunțuri importante prezentate într-un mesaj scurt și specific, însoțit de o imagine sugestivă.

YouTube este o platformă frecvent utilizată de noi și o va folosi și în viitor pentru a încărca videoclipuri și tutoriale dedicate potențialilor beneficiari și beneficiari ai proiectelor și pentru a asigura transmisia în direct a evenimentelor organizate.

Vor fi organizate următoarele evenimente:

- conferințe și evenimente publice de promovare adresate tuturor grupurilor țintă (de exemplu, conferința de lansare și conferința anuală a PI, Ziua CE, Ziua Europei, campaniile în aer liber etc.)
- evenimente cu scopul de a oferi sprijin potențialilor beneficiari în pregătirea ideii și aplicării proiectului (de exemplu, zile de informare, rulote, traininguri, seminarii tematice etc.)
- Seminare tematice și cursuri de formare pe teme legate de implementarea proiectului, vizite de proiect, întâlniri online etc.

Videoclipuri scurte, podcast-uri, interviuri etc. pot fi concepute pentru prezentarea noului PI (Programul Interreg) și a diferitelor etape ale ciclului de viață al PI (Programul Interreg), pentru a promova utilizarea publicațiilor online, a platformelor și rețelelor de comunicare online și a materialelor promoționale ecologice.

Măsurile de comunicare și informare vor face obiectul unor evaluări în cadrul evaluărilor PI (Programul Interreg), pe baza următorilor indicatori principali:

- Evenimente: numărul de evenimente (31 în 2029) nr. de participanți (600 în 2029), utilitatea generală a evenimentului pentru participanți (4 chestionare în 2029)
- Site-ul web: numărul de vizualizări de pagină (250.000 în 2029), utilitatea generală pentru cititori în ceea ce privește informațiile primite cu privire la intervenția programului de finanțare UE în regiune (4 chestionare în 2029)

În ceea ce privește proiectele de importanță strategică și proiectele cu o valoare mai mare de 5 mil Euro, activitățile de comunicare vor trebui să reflecte rezultatele și impactul strategic pe care aceste proiecte le vor aduce în zona transfrontalieră. Dacă este necesar, se poate acorda sprijin.

La nivel de program, AM va desemna un responsabil de comunicare, responsabil cu coordonarea măsurilor de comunicare și vizibilitate.

Bugetul total estimat la AT este de aproximativ 1 milion de euro.

## 6. Indicarea sprijinului acordat proiectelor la scară mică, inclusiv proiectelor mici din cadrul fondurilor pentru proiecte mici

Referință: articolul 17(3)(i), articolul 24

Pentru perioada de programare 2021-2027, proiectele cu valoare financiară limitată (proiecte la scară mică) vor fi finanțate în cadrul obiectivului de politică 4, Obiectiv specific: 4.2. Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online, în conformitate cu dispozițiile articolului 24 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1059/2021. Prin urmare, scopul și grupurile-țintă pentru proiectele financiare limitate trebuie să corespundă indicatorilor și grupurilor-țintă identificate pentru acest obiectiv specific.

Programul CBC România-Bulgaria 2007-2013 și Programul Interreg V-A România-Bulgaria nu au pus în aplicare proiecte la scară mică, însă proiectele interpersonale sau proiectele care vizează educația, formarea, piața forței de muncă etc. au fost finanțate în cadrul celor 2 programe de programare anterioare. Valorile medii pentru proiectele regulate care vizează educația, formarea și integrarea pe piața forței de muncă au fost de aproximativ 500 000 EUR pentru perioada 2014-2020 și de 200 000 EUR pentru perioada 2007-2013.

Cu toate acestea, având în vedere experiența la nivelul UE în ceea ce privește proiectele cu valoare financiară limitată (proiecte la scară mică), în care pragul bugetar variază până la 200 000/250 000 EUR, precum și activitățile implementate în proiecte în perioada 2007-2013 și 2014-2020 și cele prevăzute pentru programul Interreg VI-A România-Bulgaria, pentru perioada 2021-2027, un SSP poate fi considerat un proiect cu un buget orientativ sub un prag de 300 000 EUR (buget total), selectat în cadrul aceleiași cereri de propuneri ca și alte tipuri de proiecte.

Proiectele cu valoare financiară limitată (proiecte la scară mică) pot finanța toate tipurile de acțiuni prevăzute de program în cadrul OS 4.2. Acestea ar trebui să aibă un impact transfrontalier, cu scopul specific de a contribui la reducerea obstacolelor transfrontaliere legate de accesul la educație și formare, prin dezvoltarea unor legături mai strânse între comunitățile locale și între principalele părți interesate din sector. Astfel, valoarea adăugată a proiectelor la scară mică constă în faptul că acestea pot funcționa ca un instrument specific pentru program, pentru a ajunge la cât mai mulți cetățeni și părți interesate din regiunea de frontieră, oferind o contribuție esențială la simplificarea extinsă a procedurilor pentru beneficiari.

Pentru punerea în aplicare a proiectelor la scară mică, vor fi utilizate opțiuni simplificate în materie de costuri, în conformitate cu reglementările UE (de exemplu: rata forfetară pentru costurile cu personalul și costurile administrative, costurile unitare, suma forfetară).

De asemenea, în cadrul OP 4, OS 4.2, care aplică un fond pentru proiecte mici, ca posibil instrument de sprijinire a proiectelor cu volum financiar limitat, structurile programului se analizează pe parcursul etapei de implementare, în funcție de evoluția programului.

## 7. Dispoziții de punere în aplicare

### 7.1. Autoritățile programului

Referință: articolul 17(6) litera (a)

Tabelul 9

Autoritățile programului	Denumirea instituției	Persoană de contact	Poziția	E-mail
Autoritatea de management	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Iulia Hertzog	Director general	robg@mdlpa.ro
Autoritatea de audit	Curtea de Conturi a României	Dan Vlădescu	Președinte	autoritateadeaudit@rcc.ro
Autoritatea națională (pentru programele cu țări terțe sau parteneri participante)	Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice, Direcția „Gestionarea cooperării teritoriale”	Desislava Georgieva	Regizor	NA-RO-BG@mrrb.government.bg
Grupul de reprezentanți ai auditorilor	Ministerul Finanțelor, Agenția Executivă „Auditul fondurilor UE”, Direcția „Auditul fondurilor din cadrul CTE și al altor programe”	Iskra Torbova-Hristova		aeuf@minfin.bg
Grupul de reprezentanți ai auditorilor	Curtea de Conturi a României	Daniela Dumitrache	Regizor	daniela.dumitrache@rcc.ro
Organismul către care urmează să fie efectuate plățile de către Comisie	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Română	Șef de unitate	daniela.albu@mdlpa.ro



## 7.2. Procedura de înființare a Secretariatului Comun

Referință: articolul 17(6)(b)

În urma consultărilor, Grupul de lucru comun pentru programare a decis că Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Călărași (BTRC) va găzdui Secretariatul Comun (SC) pe baza următoarelor argumente:

- Roc a găzduit secretariatul comun (tehnic) pentru Programul transfrontalier România-Bulgaria 2007-2013 și pentru programul Interreg V-A România-Bulgaria. Astfel, este o instituție deja existentă, cu structuri de management complet funcționale și resurse umane multiculturale, cu personal român și bulgar și cu experiență în managementul programelor.
- structurile de conducere și procedurile de lucru ale SC au fost auditate în perioada de programare 2014-2020 și vor fi efectuate doar modificări minore pentru a reflecta dispozițiile noilor regulamente ale UE și lecțiile învățate
- know-how-ul, resursele umane și experiența ultimelor două perioade de programare vor permite începerea punerii în aplicare a noului program cât mai curând posibil.
- o bună vizibilitate și relații strânse cu părțile interesate din teritoriu.

Personalul SC a lucrat pentru perioadele de programare anterioare (2007-2013/2014-2020) și este deja format și experimentat.

SC îndeplinește funcțiile stabilite în Regulamentul Interreg. În acest sens, se va încheia un acord de delegare și finanțare (MA-SC-BTRC). Costurile legate de funcționalitatea SC sunt suportate din fondurile AT ale programului, atât timp cât acestea sunt legate de sarcinile delegate de autoritatea de management.

Deoarece personalul JS pentru Interreg V-A România-Bulgaria este deja instruit și experimentat și a fost implicat în procesul de programare din perioada 2014-2020, acesta va prelua responsabilitățile pentru Programul Interreg VI-A România-Bulgaria, conform expertizei fiecărei persoane.

Procedurile de recrutare a personalului nou vor lua în considerare parteneriatul din cadrul programului și vor respecta principiile transparenței, nediscriminării și egalității de șanse. Personalul SJ trebuie să fie competent în limba engleză și în cel puțin una dintre limbile locale relevante, română sau/și bulgară.

Atât autoritatea de management, cât și autoritatea națională pot observa procesul de selecție pentru Secretariatul Comun. Prin urmare, reprezentanții autorității de management/autorității naționale vor fi invitați să participe la procesul de selecție a personalului.

De asemenea, MA și AN au decis să înființeze un punct de informare pe teritoriul bulgar (în Ruse), sub responsabilitatea AN. Punctul de informare îndeplinește următoarele sarcini:

- Sprijin acordat părților interesate și beneficiarilor bulgari în timpul pregătirii și punerii în aplicare a proiectelor.
- Activități de informare și comunicare.

Toate aceste sarcini se îndeplinesc în strânsă cooperare cu SC, sub responsabilitatea AN.

Atunci când îndeplinesc sarcinile, structurile programului asigură separarea adecvată a funcțiilor, pentru a evita conflictul de interese. Descrierea sistemului de control și gestionare și procedurile de lucru relevante furnizează detalii cu privire la modul în care este respectat principiul separării funcțiilor între structurile programului și în cadrul acestora.

7.3. Repartizarea pasivelor între statele membre participante și, după caz, între țările terțe sau țările partenere și țările terțe și OCT, în cazul corecțiilor financiare impuse de autoritatea de management sau de Comisie

Referință: articolul 17(6)(c)

În conformitate cu articolul 69 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060 - CPR, fiecare stat partener este responsabil de investigarea neregulilor comise de beneficiarii situați pe teritoriul său. În cazul unei nereguli sistematice, statul partener își extinde investigația pentru a acoperi toate operațiunile potențial afectate. Statul partener efectuează corecțiile financiare în legătură cu neregulile individuale sau sistematice detectate în cadrul operațiunilor sau al programului operațional. Corecția financiară constă în anularea totală sau parțială a contribuției publice la o operațiune sau la programul operațional. Corecțiile financiare se înregistrează în conturile anuale de către autoritatea de management pentru exercițiul contabil în care se decide anularea.

În conformitate cu articolul 52 din Regulamentul Interreg, AM se asigură că orice sumă plătită ca urmare a unei nereguli este recuperată de la partenerul principal. Beneficiarii rambursează partenerului principal orice sumă plătită în mod necuvenit. Dispozițiile speciale privind rambursarea sumelor care fac obiectul unei nereguli se includ atât în contractul care urmează să fie semnat cu partenerul principal, cât și în acordul de parteneriat care urmează să fie semnat între beneficiari.

În cazul în care partenerul principal nu reușește să obțină rambursarea de la alți beneficiari sau dacă autoritatea de management nu reușește să obțină rambursarea de la partenerul principal, statul partener pe teritoriul căruia se află beneficiarul în cauză rambursează autorității de management suma plătită în mod necuvenit beneficiarului respectiv. În cazul în care un stat membru nu a rambursat autorității de management sumele plătite în mod necuvenit unui partener, sumele respective fac obiectul unui ordin de recuperare emis de Comisie, care se execută, dacă este posibil, prin compensare către statul membru respectiv.

Autoritatea de management răspunde de rambursarea sumelor în cauză la bugetul general al Uniunii, în conformitate cu repartizarea pasivelor între statele partenere participante, astfel cum este detaliat în memorandumul de punere în aplicare.

În conformitate cu articolul 104 din Regulamentul (UE) 2021/1060 - CPR, Comisia are dreptul de a efectua corecții financiare prin anularea totală sau parțială a contribuției Uniunii la program și prin efectuarea recuperării de la statele partenere pentru a exclude de la finanțarea Uniunii cheltuielile care încalcă dreptul Uniunii și dreptul intern aplicabil, inclusiv în ceea ce privește deficiențele sistemelor de gestiune și control.

În cazul oricăror corecții financiare efectuate de Comisie, cele două state partenere se angajează să împartă suma între cele două state partenere proporțional cu bugetele proiectelor aprobate și activitățile desfășurate de beneficiarii români și bulgari afectați de corecția financiară. În cazul corecțiilor financiare efectuate de Comisie, ca urmare a unor nereguli aleatorii sau anormale, cele două state partenere se angajează să investigheze de la caz la caz. Corecția financiară efectuată de Comisie nu

aduce atingere obligației statelor partenere de a continua recuperările în conformitate cu dispozițiile regulamentelor europene aplicabile.

În cazul ajutoarelor de stat ilegale/utilizate abuziv/ajutoarelor de minimis acordate în contextul Interreg VI-A România-Bulgaria, AM, cu sprijinul fiecărui stat membru, răspunde de recuperarea sumelor respective de la beneficiarii situați pe teritoriul său, în conformitate cu procedurile naționale în vigoare. De asemenea, Bulgaria (Autoritatea Națională) rambursează autorității de management sumele care trebuie recuperate - ajutorul acordat din FEDR și dobânzile aferente calculate conform metodologiei prevăzute de regulamentul Comisiei, în cazul în care AM nu reușește să recupereze ajutorul de stat ilegal/utilizat/ajutorul de minimis acordat.

Memorandumul de punere în aplicare dintre statele membre care fac parte din programul Interreg VI-A România-Bulgaria prevede dispoziții detaliate cu privire la repartizarea pasivelor, recuperarea datoriilor, crearea unui fond-tampon pentru asigurarea fluxului de numerar la nivel de program, recuperarea fondurilor de asistență tehnică (dacă este cazul), precum și în ceea ce privește ajutorul de stat/ajutorul de minimis acordat.

8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfaitare, a ratelor forfaitare și a finanțării care nu este legată de costuri

Referință: Articolele 94 și 95 din Regulamentul (UE) 2021/1060 (CPR)

Tabelul 10: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfaitare, a ratelor forfaitare și a finanțării care nu este legată de costuri

Utilizarea preconizată a articolelor 94 și 95 din CPR	Da	Nu
De la adoptare, programul va utiliza rambursarea contribuției Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfaitare și a ratelor forfaitare în cadrul priorității, în conformitate cu articolul 94 din CPR.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

### Appendix 3. Lista operațiunilor planificate de importanță strategică cu un calendar - articolul 17(3)

#### Prioritatea 1: O regiune bine conectată, OP 3, OS 3.2

##### 1. Titlul proiectului: DISMAR - Sistemul integrat de marcare a Dunării

**Partener principal:** Administrația Fluvială a Dunării de Jos Galați - AFDJ Galați

**Parteneri:** Agenția Executivă pentru Explorarea și Menținerea Fluviului Dunărea - EAEMDR Ruse

**Bugetul indicativ:** 8.000.000 euro (FEDR)

##### 2. Îmbunătățirea conectivității feroviare și a mobilității peste Dunăre

**Potențial Lider Partener/Parteneri:** Ministerele Transporturilor din România și Bulgaria; Companiile Naționale de Căi Ferate Române și Bulgare, alți actori relevanți în acest domeniu

**Bugetul indicativ:** 12.000.000 euro (FEDR)

#### Prioritatea 2: O regiune mai verde, OP 2, OS 2.4

##### 1. Titlul proiectului: STREAM 2 - Raționalizarea cooperării transfrontaliere: abordare comună în ceea ce privește rezistența la dezastre

**Partener principal:** Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, România

**Parteneri:** Direcția Generală Securitate la Incendiu și Protecție Civilă, Bulgaria; Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență „Dobrogea” Constanța, România; Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Giurgiu, România; Academia Ministerului de Interne, Bulgaria; Asociația Națională a Voluntarilor din Republica Bulgaria.

**Bugetul indicativ:** 19.500.000 euro (FEDR)

##### 2. Titlul Proiectului: (RISC Dunărea) - Prevenirea Riscului Dunării

**Partener principal:** Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, România

**Parteneri:** Administrația Națională „Apele Române”, Ministerul Mediului și Apelor, Bulgaria, Direcția Bazinului Fluviului Dunărea, Bulgaria

**Bugetul indicativ: 14.000.000 euro (FEDR)**

**Calendar orientativ** - operațiunile de importanță strategică vor fi dezvoltate și implementate pe toată perioada de programare.

**Parteneriatele propuse pot fi modificate/extinse, dacă este cazul, cu alți parteneri relevanți necesari pentru realizarea obiectivelor proiectului.**